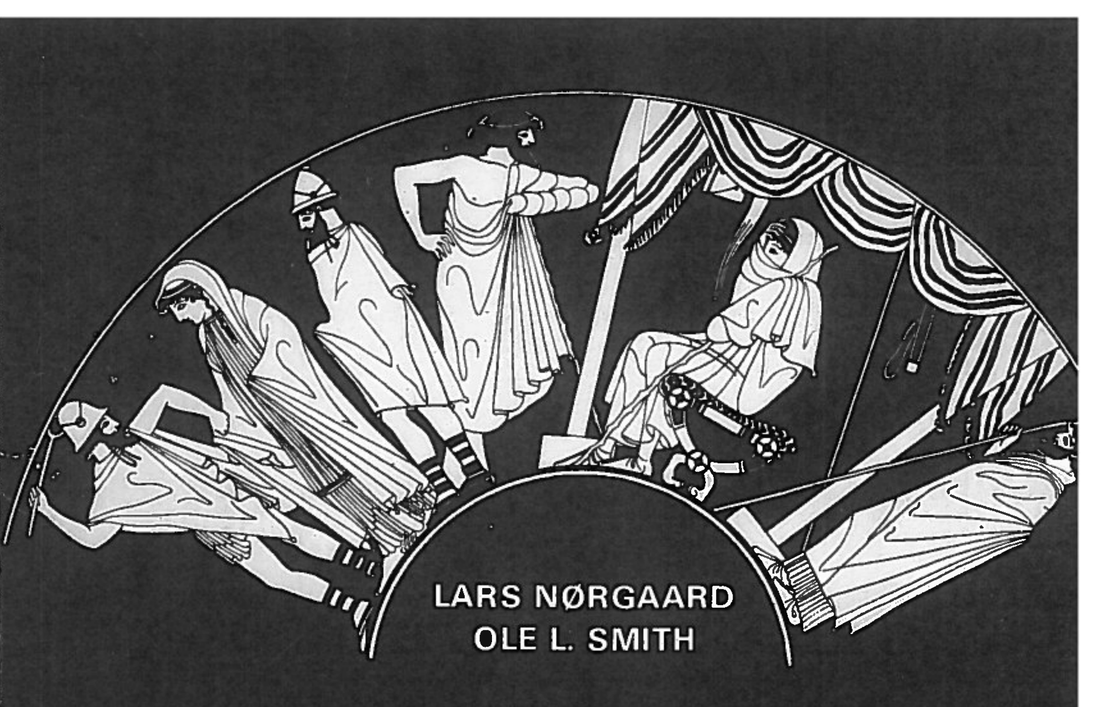
THE MANUSCRIPT PARIS. B.N. SUPPL. GR. 926 CONTAINS A BYZANTINE ROMANCE IN THE VERNACULAR ON THE STORY OF PARIS AND HELEN. THIS TEXT WHICH HAS NOT BEEN EDITED BEFORE, IS AN IMPORTANT WITNESS OF THE BYZANTINE TRANSFORMATION OF THE TROJAN MYTH SO FAR ONLY KNOWN FROM THE CLASSICAL VERSIONS IN HERMONIACUS AND CONSTANTINE MANASSES. THIS VERSION CONTAINS MANY NEW FEATURES OF VARIOUS ORIGINS AND PRESENTS IMPORTANT LINGUISTIC AND LITERARY PROBLEMS.

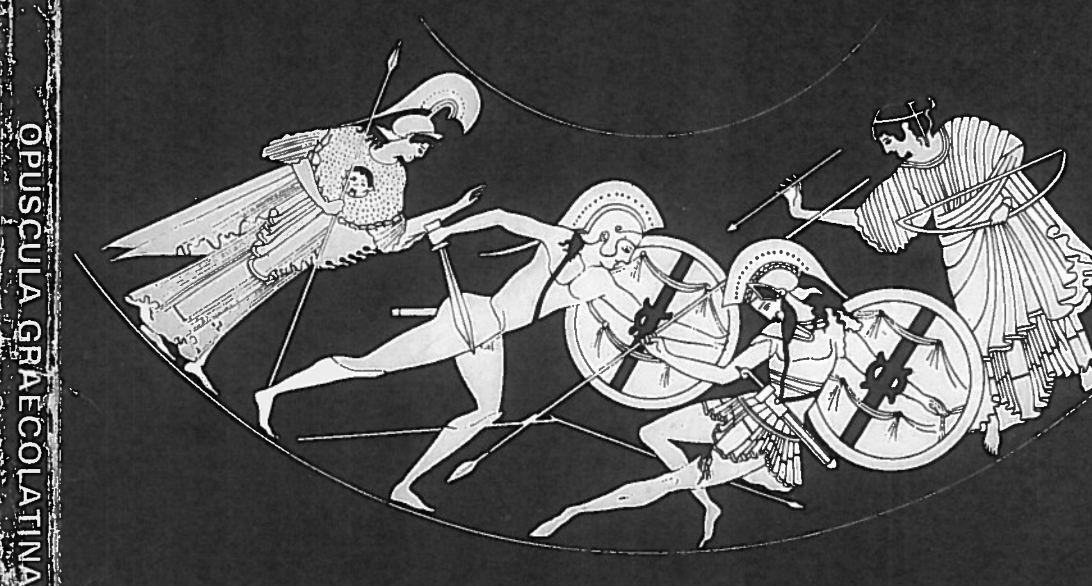
NØRGAARD/SMITH A BYZANTINE ILIAD

OPUSCULA GRAECOLATINA 5

LARS NØRGAARD
OLE L. SMITH

A BYZANTINE ILIAD

Cover illustations.

Attic red-figure cup by the Briseis Painter, showing Briseis being led away from Achilles (British Museum E 76).

Attic red-figure hydria by the Eucharides Painter, showing the slaying og Hector by Achilles (Vatican Museum H 545).

A BYZANTINE ILIAD

O P U S C U L A   G R A E C O L A T I N A

(Supplementa *Musei Tusculani*)

Edenda curavit Ivan Boserup

Vol. 5

A BYZANTINE ILIAD

The Text of *Par. Suppl. Gr.* 926

Edited with Critical Apparatus
Introduction and Indexes

by

Lars Nørgaard and *Ole L. Smith*

Museum Tusculanum
Copenhagen 1975

© Museum Tusculanum
Trykt i Specialtrykkeriet, Viborg

CONTENTS

INTRODUCTION

THE TEXT

Not undeservedly the Hellenistic and Byzantine successors of the Homeric Iliad have never enjoyed any high reputation on account of their literary merits. This may be illustrated by the unanimous condemning verdicts on Hermoniacus by the editor Legrand and the literary critics K. Krumbacher and H.G. Beck[1)], but most impressively, however, by adducing the fact that the Greek translation of Benoît de Sainte-Maure's *Roman de Troie* has not been edited in its full extent till the present time - more than 100 years after the fragment published by Maurophrydes, and the admission of the otherwise indefatigable Wagner that he could not finish the transcription of the Τρῳάδα as he found it in the famous *Codex Vindobonensis Theol. Gr.*244[2)].

It will soon be evident to any reader of the πόλεμος τῆς Τρωάδος of *Par.Suppl.Gr.*926 that the publication of this poem will not in any way contribute to heighten the estimation of the Byzantine inheritors of Homer, but beside the obvious need for an edition in view of the linguistic testimony it may bear to the period in question, this kind of poetry demands our attention because though not containing much intrinsic literary value of its own, it represents a stage in - and thus may elucidate - the evolution of themes which at that time enjoyed a widely propagated popularity. Compared to the interest exhibited in the field of the western medieval Iliadic tradition very little has been done concerning the same subject in the literature of the Greek Middle Ages. This is a fact which should make the study of the present poem more

---

1) K. Krumbacher, *Gesch. der byz. Lit.*846; for Beck and Legrand cf. H.G. Beck, *Gesch. der byz. Volkslit.* 169.
2) D.I. Maurophrydes, *Ecloge Mnemeion* 183 ff. (Athens 1866)
W. Wagner, *Carmina Graeca Medii Aevi* XIII (Leipzig 1874)
An edition has been announced by E. Jeffreys, cf. *Resumés des Communications du XIVe Congrès International des Études Byzantine* 179 f. (Bucarest 1971).

attractive, since we seem to deal with a work of exclusively Eastern origin. The following view on the sources of our poem, expressed by Ch. Astruc in his description of the MS, is commonly accepted[3]: 'Cette narration métrique...est indépendante tant de l'Iliade de Constantin Hermoniacos que de la version grecque du Roman de Troie de Benoît de Sainte-Maure.... Elle n'a, a fortiori, rien de commun avec Darès, modèle de Benoît. Par rapport à Dictys, les divergences sont plus importantes que les coïncidences, ce qui exclut la possibilité d'emprunts directs. L'influence de sources occidentales n'apparaît pas, et l'ignorant auteur doit n'avoir utilisé, en les déformant largement, que des modèles grecs'. This independence, on the one side of Western models, on the other of the main stream of the Homeric tradition in the East, gives our poem a unique position and poses difficult questions concerning origin and exploitation of its themes. To these problems what follows is meant to serve as preliminary remarks[4].

The poem can be divided into three main sections, the first of which (1-779) relates the events before the Troian war, the second (780-1138) the war itself, and the third (1139 ff.), as an epilogue in the traditional Byzantine manner, expressing the theme σκιὰ τὰ πάντα in the variation of the transitoriness of Achilles, described however with an imaginatory vividness, perhaps reflecting representations of the same motive in pictorial art, as e.g. the philosopher mourning at the corpse of Alexander in the catholicon of Barlaam at the Meteora.

By far the most significant of these is the first part, which might be titled *Song of Paris*. Like the Byzantine Achilleid this is essentially an exploitation of a Homeric hero in the framework of the Byzantine romance. But unlike the Byzantine Achilles the Paris of our πόλεμος is always recognisable as an elaboration of the classical figure. This in itself is significant: The use of Achilles in a medieval romance

3) *Bibliothèque Nationale, Département des manuscrits. Catalogue des manuscrits grecs. Troisième partie: Le supplément grec Tome III Nos* 901-1371 par Charles Astruc & Marie-Louise Concasty, Paris, Bibliothèque Nationale 1960, 26-27.
Cf. also Beck, *op.cit.* 139 and L. Polites, Hellenika 22, 1969, 229.
4) For the basis of these considerations cf. our view of the text stated on p.9.

demanded the total transformation of the hero, but in the case of Paris the classical tradition already contained so many elements that almost seemed to call for his appearance in the romance[5].

Apart from the romance-setting (description of the court (4 ff.), a poor ecphrasis (50 ff.) on the palace of Priam) the poem starts by introducing themes well-known from the Trojan cyclus: The dream of Priam (24 ff.), the interpretation of the μάνται and the demand for the killing of the new-born child (74 ff.). Neither do the two attempts to save the child, the last by placing him in a tower (101 ff.) - a stock ornament like the description of it - need detain us. Only when the king and the queen realize that only one possibility remains open, we find a significant motive, whose provenance must be sought in another place: The method of exposition of the child described in 115 ff. is a clear reminiscence of the Moses episode in *Exodus* ch.2[6]. As it will soon appear, we think, that several elements co-operated towards the fact, that the pattern of the Moses legend presented itself to be applicated on Paris by our author. The box with the child is washed ashore near Tarsos, opposite the island of Mitylene (124 ff.)[7], and found by a man named Selinios[8]. On account of typological likeness a second *exemplum* at this point intermingled, that of the exposition and childhood of Cyrus,

5) Cf. the demonstration of Paris as 'der Märchenprinz' in the RE XVIII 3-4 col. 1486 ff., and the fact that the Homeric formulation of an Achilles, a Patroclus or a Hector has been augmented very little in later mythical poetry.
6) Cf. LXX *Exodus* 2-3 ἔλαβεν αὐτῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θῖβιν καὶ κατέχρισεν αὐτῆν ἀσφαλτοπίσσῃ καὶ ἐνέβαλεν εἰς αὐτήν ~ 115-6 of our poem.
The fate of Archestratusa, wife of Apollonius from Tyrus, travelling to Antiochia may be adduced as a parallel, but is evidently too different from our version to have served as a model, cf. especially 388 ff. Wagner.
7) The reading Mytilene must be correct in v.126, both names belong to the very vague geographical universe of the Byzantine romance, cf. Apollonius from Tyrus 626 and 418 Wagner.
8) Is this curious name arbitrarily chosen? And is it a coincidence, that Selinios' great predecessors in classical literature, Mithridates, the finder of Cyrus, and Faustulus have by their names been connected with a god?

ultimately to be traced back to the story as told by Herodotus I,108ff.[9], but in the present arrangement the primary source may be the Σύνοψις ἱστορική by Constantine Manasses[10]. These three themes, the classical Greek Paris, the Biblical Moses and the Persian Cyrus showed many likenesses, and were by our author - not without a certain skill - accordingly blended into the narrative of the Byzantine Paris. Beside the exposition, the story of Moses may have offered two other elements: First the etymology of Paris, which though a common Byzantine phenomenon and part of the classical Paris-legend here presents itself as almost identical to that of Moses (169 ~ *Exod.* 2,10). Secondly, like Paris, Moses acted as a *judge*, taking the law in his own hand by killing the Egyptian (*Exod.* 2,11 ff.). This κριτής-motive does obviously not however, depend so much on Moses as on the Cyrus legend, of which the story of the boys' election of a king, the circumstances of the punishment and the address to the king formed an integral part (Manasses 757 ff. Bonn).

Relating the judgement (239 ff.), the recognition (299 ff.), Paris' second stay in Troy (322 ff.), his escape and shipwreck (408 ff.), which are the main episodes in the following action, our author has apparently not in every case succeeded in adjusting to his tale what seems to be material of a topical character. Thus in the scene where Priam has summoned Selinios (244 ff.), the latter for a few verses takes the part of the main character and is addressed by the king in a way not very appropriate to this story, but in a way which reminds of an intercourse of mutual reverence between a king and his obstinate vasal like the meeting on the Euphratean border between king Basileios and Digenes Akrites (Grottaferrata version book IV).

The same may be said to be the case with the attempt of the queen to

9) Cf. W.Aly, *Volksmärchen, Sage und Novelle bei Herodot und seine Zeitgenossen* 48. The other names of the herdsman finding Paris (Σ A Γ 325b Erbse 'Αρχιάλας (corrupt?); Apollod. 3,12,5 'Αγέλαος) are so different from our Selinios that the latter appear as an innovation.

10) The story is in fact exactly the same, cf. Manasses (Bonn.ed) 724 ff. and especially 757 ff. for a condensed version of our poem's v.189 ff.; Manasses' treatment of the Paris-legend is traditional.

bribe the archonts (343 ff.), the function and result of which do not emerge clearly from our text.

Paris' stay with the monks on the island (426 ff.)[11], where Helen appears to live, marks a break in the Paris-action, and after an address to the reader (453 ff.), we are introduced to the second main character Helen, and the circumstances of her wedding to Menelaus (463-578). The most important variation in this episode is that Menelaus is presented as a poor man, no doubt to foreshadow in a more plausible way the arrival of a potential rival (cf. Menelaus' speech 522 ff.) and to explain the need of an oath.

Likewise the introduction of Paris to the court of Menelaus (613 ff.) and the description of the love-affair with Helen and the lovers' escape (661 ff.) in some places convey the impression that though these parts organically fit into the structure of the poem, they also carry the effect of something superimposed. This is most significant in the scene, where Helen plays the lyre and Paris after correcting her plays himself (654 ff.). The function of this is clearly to provoke Helen's feelings to such a degree, that action is inevitable (cf. 682 ἡ κόρη ἀρχὴν ἐποίησεν), but in the present treatment this scene appears so unadapted as to suggest an almost mechanical borrowing from another poem presenting the same theme, e.g. the story of Apollonius from Tyrus, where the fault of the princess and the following playing of Apollonius create the same result (188 ff. Wagner).

In spite of these somewhat rude adaptions the first part of the poem may be said to be fairly well structured: The fate of Paris predicted by the prophecy, which starts and ends the section, is the all-pervading theme, through repetitions never totally absent, and in the last scene carried to a dramatic climax by the tragic dilemma of Paris and Helen: The choice either to be killed by Menelaus or by the inhabitants of Troy (735 ff.). The end of the chapter brings the solution that the prophecy has become obsolete - this is part of the classical legend and

11) This is naturally a romantic addition, cf. Imberios and Margarona 571 ff. Kriaras.

must be the meaning of v. 775 ὁ χρόνος βοηθεῖ τα.

Another two repetitions contribute to make the first part a coherent narrative: In the first place the double shipwreck of Paris, and secondly and more important: The tragic role of the hero as self-appointed judge in the three main episodes acting as a catalyst of action. This is obviously the case at Tarsos and during his second imprisonment in the tower, but it may also - as indicated above - be said to be the case when Paris is 'judging' the fault in Helen's play.

The second part of the poem (780 ff.) has a fundamentally different character. By short passages in rapid succession the author unrolls a series of themes, all well-known from the classical myths, though sometimes in a disguise easily seen through: The catalogue of ships (786 ff.), Achilles' withdrawal from battle because of his love for Briseis/Chryseis (800 ff.), the plague and the redelivery (820 ff.), from 836 onwards an original transposition of the classical episode of Achilles' stay at Scyros at the court of King Lycomedes (cf. the γυναικεῖα ροῦχα and the detection by a sword 836 ff. and 850 ff.), next the fight between Menelaus and Paris (897 ff.) interrupted - as in the Homeric Iliad - by a very chivalrous teichoscopia (908 ff.), the killing of Hector (955 ff.) the killing of Achilles by the ambush of Paris and Deiphobus (965 ff.), the building of the horse and the capture of Troy (987 ff.), Pyrrhus' slaughtering of Priam and his family (1030 ff.), the funeral of Achilles (1080 ff.), and lastly the sacrifice of Priam and his daughters on the tomb of the hero, this time told more extensively.

Comparing this breathtaking list of an almost annalistic character with the first part of the poem two things seem remarkable: Paris and his fate, which was the dominating theme in part One has totally disappeared - he is now just a hero among others - and so has the free romantic elaboration of classical and other sources.

The above remarks should not be taken as an attempt to demonstrate that the second part is not an original part of the poem (i.e. that the poem as we have it is not the work of one poet) - the Paris-poem could not possibly end with Paris' and Helen's arrival at Troy - but merely

to suggest that our author handled his material in two ways: In the first part, which in its classical origins contained elements easily adapted to the romance-genre, the author displayed a certain originality blending various themes of classical provenance with topics of romance into a coherent whole. In the second, which did not contain these possibilities, he followed more traditional ways.

An effect of this hypothesis is that the character of the sources of our poem must appear most clearly in the last part. To this problem we possess some indications, which finally require to be considered:

As has been demonstrated our poem at various points show an affinity to the romance. This holds good both with regard to greater themes as to formulaic verses[12]. But in three passages in part Two identity of material extends beyond what has been called 'des mêmes materiaux linguistiques', which do not allow any conclusion of dependence[13]. The most conspicuous of these is the catalogue of ships 780-86, which show a clear relation to 1760-66 of the extended version of the Byzantine Achilleid transmitted by the Naples MS[14]. In that place the verses are obviously interpolated, as Hesseling has argued, and the conclusion seems to be with regard to our poem, that both the πόλεμος and the spurious end of the Naples Achilleid go back to a common source not yet discovered[15]. Another clue is the demonstration by Hesseling, that the interpolated verses of the Achilleid in several places, among these the catalogue of ships, reproduce verses from Constantine Manasses[16].

---

12) Besides what has been mentioned, the education of Paris 165 ff. ~ Achilleid 83 ff. Formulaic verses are legion e.g. Florios and Platziaflora (Wagner) 974 ~ our poem 295; Florios 1535 ~ our poem 275 etc. Cf. generally M. and E. Jeffreys, Byzantion XLI,1971, 122 ff.
13) Wartenberg apud Hesseling, Achill. 14.
14) Neap. Cod.Gr.III B.27 (251). Cf. Ch. Astruc, *op.cit.* for the other passages.
15) Hesseling *op.cit.* 16, besides Astruc, *op.cit.* and Beck, *op.cit.* 139.
16) Hesseling, *op.cit.* 141; Manasses (Bonn-ed.) 1231 ~ Achilleid 1766 ~ our poem 787.

This may be combined with the above suggestion that the author of our poem also in the first part used and elaborated material from Manasses, a fact which thus indicates a subject that may prove rewarding to the investigation of this poem: The tradition of the Byzantine chroniclers.

THE MANUSCRIPT

The πόλεμος τῆς Τρωάδος has been transmitted in the *codex unicus* Paris, Bibliothèque Nationale Suppl.gr.926. A full codicological description can be found in *Bibliothèque Nationale, Département des manuscrits. Catalogue des manuscrits grecs. Troisième partie: Le supplément grec Tome III N^os* 9o1-1371 par Charles Astruc & Marie-Louise Concasty, Paris, Bibliothèque Nationale 196o, 26-27.

From this description by M.Astruc we give the following summary: *Par.Suppl.gr.* 926 is a paper MS of the 16th century, measuring 213 x 152 mm and written with 23 lines to a page. The date of the MS can be inferred from the watermarks which belong to the type *chapeau* with *contremarque* V, cf. Briquet nos.3452-3516.

M.Astruc further informs us that this MS together with *Par.Suppl.gr.* 1o43, once made up a single volume in the Saibante collection (cf. *Catalogue des manuscrits provenant des Collections Saibante et Gianfilippi*, Paris 1842, n° 352).

THE EDITION

Since our poem is only carried by the MS *Par.Suppl.gr.* 926, and since in spite of obvious soloecisms and lacunae we do not presume that the text as reproduced by the MS deviates essentially and by any complicated transmission (that might explain its shortcomings) from the intention of its author, we have tried to present a text as close to the MS as possible. This has not always been practicable; the orthography of the MS is extremely erratic, and the scribe commits almost every imaginable kind of error. It goes without saying that as a rule we have removed errors due to iotacism without mentioning the MS readings in the apparatus. Where there is reasonable doubt as to the preferable spelling, we have kept the reading of the MS. Since there does not exist any generally accepted convention of the use of diacritical signs in vulgar Byzantine texts, we have followed the principles used in classical texts with an exception as to accent: In cases where the accent of the verse (the ictus) deviates from the classical accent, but corresponds to that of Modern Greek, we have generally kept the latter.

Concerning the *nu ephelkustikon* we follow the MS except where misapprehension may arise. To leave no ambiguity as to the reading of the MS, the deletion or addition of a *nu ephelkustikon* is stated in the apparatus except that we have normalized where the MS fluctuates between τὸν/τὸ (masc./neut.acc.sg.).

As a rule we have endeavoured to follow the MS whenever the forms given could be defended on linguistic grounds; but we have not found it necessary to overloaden the apparatus with the numerous cases of double consonant for single and vice versa, substitution ο/ω and the like.

In apostrophizing we have followed the principle used by other editors of vulgar texts (e.g. Krawczynski, ed. *Poulologos*, Berlin 196o, 24) that the verbal forms should not be affected; thus we generally write ν' ἀφηγηθῶ etc. instead of νὰ 'φηγηθῶ.

The statement of W.Wagner in the Prolegomena to his edition of Apollonius from Tyrus (*Texts*, p.XVII) holds good with regard to our poem, too:

conjectures and emendations in this kind of poetry are of a bolder nature than would be permitted in compositions less corrupt.

Our corrections may be said to fall into two categories: When the text for linguistical reasons does not make sense, we have ventured a conjecture (as e.g.v.597); secondly we have emended the verses where the metre is obviously wrong, that is, verses with a deficit of syllables, (e.g.v. 752), since we naturally do not dare to censure the licenses which seemed allowed in Byzantine vulgar poetry, whose political verse often contains more than fifteen syllables.

Where we have inserted supplements of our own to mend the metre we have indicated the additions in the apparatus; the deletions have not been marked in the text, but the deleted words and lines have been placed in the apparatus. Since our text has not been treated before except for a few words in Hesseling's ed. of the *Achilleid*, the critical work on the text accounted for in our apparatus is our own and consequently we have not found it necessary to give the authors' names with every emendation or supplement; the few emendations proposed by Hesseling, *op.cit.* have of course been marked with his name.

As the last point a word should be said about the summaries written in red ink. Some of these summaries are in prose and some are in verse. This type of summary is found in other Byzantine verse romances,,e.g. *Kallimachos and Chrysorrhoe* (cf. Pichard p. XXXIII); it is not clear whether such summaries go back to the original or whether they are later additions. We have printed them in different typography where they are found in the MS. Some of them do seem to be original parts of the poem, cf. the apparatus on 238-39 and 274-75; there must have been a good deal more in the exemplar of our MS since room has been left for them by the scribe on ff.9vff. Obviously he did not finish his manuscript; in many cases the initials of the sections (which were to be written in red ink) have not been entered. We have supplied these initials where missing and have also noted in the apparatus the extent of the blank space left for the summaries. On f.15r the page has been left blank except for two lines; it is not easy to see what may have induced the scribe to leave so much room;

it is out of the question that a summary could have taken up so much room (the longest summary extant is of 4 lines). Nothing seems to be missing; the description of Helen's beauty could hardly have been that longwinded.

THE INDEXES

In the first Index we have registered words and forms not found in Liddell-Scott-Jones, *A Greek-English Lexicon*, Oxford 1940.

We wish to thank the Bibliothèque Nationale, Paris, for permission to publish the text of *Par.Suppl.gr.*926. Our thanks are also due to Charles Astruc for his help in matters relating to the MS. For their help at various stages of our work we would like to express our sincere gratitude to Sten Ebbesen (Copenhagen), Stamatis Giannoulos (Copenhagen), and Bjarne Schartau (Odense).

University of Aarhus
January, 1975

Lars Nørgaard
Ole L. Smith

ABBREVIATIONS

P = *Parisinus, Suppl. graec. 926.*

Andr.*Etym.Lex.* = Ν.Π.'Ανδριώτης, 'Ετυμολογικὸ Λεξικὸ τῆς κοινῆς Νεοελληνικῆς, Θεσσαλονίκη 1971.

Dimitr. *Lex.* = Δ.Δημητράκου, Μέγα Λεξικὸν ὅλης τῆς 'Ελληνικῆς γλώσσης, Αθηναι 1953.

Du Cange = Du Cange, *Glossarium ad scriptores Mediae et Infimae Graecitatis*, Lyon 1688.

Hesseling, *Ach.* = D.C.Hesseling, *L'Achilléide byzantine*, Verhandelingen der k.Akad. van Wetenschapen te Amsterdam, Afd. Letterkunde N.R.19,3, Amsterdam 1919.

Kriaras, *Lex.* = Ε.Κριαρᾶς, Λεξικὸ τῆς μεσαιωνικῆς 'Ελληνικῆς δημώδους γραμματείας I-II, Θεσσαλονίκη 1963-1971.

Kriaras, *Myth.* = Ε.Κριαρᾶς, Βυζαντινὰ ἱπποτικὰ μυθιστορήματα, 'Αθῆναι 1953.

Lambert, *Lib.* = J.A.Lambert, *Le Roman de Libistros et Rhodamné*, Verhandelingen der k. Akad. van Wetenschapen te Amsterdam, Afd. Letterkunde N.R.35, Amsterdam 1935.

Lambros, *Coll.Rom.* = *Collection de Romans grecs ... publiés ... par* S.P.Lambros, Paris 188o.

Pichard, *Call.* = *Le Roman de Callimaque et de Chrysorrhoé*. Texte établi et traduit par M.Pichard, Paris 1956.

Trapp, *Dig.* = Erich Trapp, *Digenes Akrites, Synoptische Ausgabe der ältesten Versionen*, Wiener byzantinistische Studien VIII, Wien 1971

Triant. *Lehnw.* = M.Triantaphyllidis, *Die Lehnwörter der mittelgriechischen Vulgärlitteratur*, Strassburg 19o9.

Wagner, *Texts* = W.Wagner, *Medieval Greek Texts*, London 187o.

Xanth., *gl.* = S.Xanthudides, *Erotokritos*, glossary pp.477–744, Heraclion 1915.

TEXT

f.1r

Διήγησις
γεναμένη ἐν Τροίᾳ ἅπας ὁ ἀφανισμὸς ἔνθε ἐγίνη

ἄρξομαι διηγήματα, τὰ τῆς Τρῳάδος πάθη,
ἄρξομαι διηγήσομαι τὰ γέγονεν εἰς Τροίαν,
τὰ ξένα καὶ παράδοξα καὶ τὰ μεγάλα ἐκεῖνα.
ὁ βασιλεὺς ὁ Πρίαμος,ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος,
ὁ δυνατὸς καὶ ἰσχυρός, ὁ πλούσιος καὶ μέγας,
καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγὸς καὶ βασιλεὺς εἰς πάντας,
εἶχεν ἀνδρειὰν ἐπαινετὴν καὶ παρρησιὰν καὶ δόξαν.
υἱοὺς πολλοὺς ἐποίησεν, ὥσπερ Ὅμηρος γράφει,
εἶχεν ἡ Τροία ἔσωθεν ἄρχοντας ἐπηρμένους,
εὐγενικοὺς καὶ πλούσιους καὶ θαυμαστούς, μεγάλους,
τίς δυνηθῇ, τίς νὰ εἰπῇ, καὶ νοῦς νὰ ἀναβάσῃ,
ἡ γλῶσσα νὰ ἐλέξεται καὶ χεῖρα νὰ συγγράψῃ
τὰ ξένα, τὰ παράδοξα, τὰ γέγονεν εἰς Τροίαν.
εἶχεν γυνὴν παράξενον ὁ βασιλεὺς τῆς Τροίας,
f.1v εὐμόρφην, πανεξαίρετον, εὐγενικὴν καὶ ὡραίαν./
τὸ κάλλος ὑπερέβαινεν τὴν Ἀφροδίτην,τ' ἄστρον,
τὸν ἥλιον ἀντέφεγγε τ' ἄστρα καὶ τὴν σελήνην,
ἁρμόζει ταῦτα τὸ ἔπαινος εἰς αὐτὴν τὴν ὡραίαν.
ἄρχω νὰ διηγήσομαι τὰ ἔμπροσθεν τοῦ λόγου·
τετραμηναῖον ἔγκυος ἡ ἐξαίρετος ἐκείνη
ὑπάρχει εἰς τὰ βασίλεια ἡ γυνὴ τοῦ βασιλέως.

ὄνειρον ὃν εἶδεν ὁ βασιλεὺς Πρίαμος
διὰ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα.

εἶδε καθ' ὕπνον ὁ βασιλεὺς ὄνειρον φαντασμάτων,
εἶδε καθ' ὕπνον ὁ Πρίαμος – αἰσχύνομαι νὰ γράφω –

Tit. ἀρχὴ τῆς Τροάδος // 11 τίς[1]) τί Hesseling, *Ach.* 14 / ἀναβάσθῃ Hesseling, *Ach.*14 // 17 ἀντέφεγγε τ' Hesseling *Ach.*14 ἀντεφέγγαιας P // 20 ἔγγυος P //

ἀπὸ τῆς μήτρας γυναικὸς ταύτης τῆς βασιλίσσης
ἐξῆλθεν ξύλον δαυλίο ὡς ἀνθρακιᾶς μεγάλης,
καὶ ἀνεμοταράχισμα ἤπαιρε τὰς λαμπρίδας,
καὶ ἔνθεν κατεμπύριζεν τὰ ἔνδον τῆς Τρωάδος.
ἔξυπνος γὰρ ὁ βασιλεὺς εἰς λογισμὸν ἐσέβη
καὶ πάσχει καὶ διχοτομεῖ τοῦ ὀνείρατος τὴν πρᾶξιν.
πῶς νὰ τὸ ἰδῆ, πῶς νὰ τὸ πῆ, πῶς νὰ τὸ φανερώση;
ἀλλ' ὅμως πάλιν δεύτερον εἶδεν τῇ φαντασία.
ὁ λογισμός του πάσχει τον, ἵνα τὸ φανερώση
f.2r ποσῶς οὐδὲν τὸ δέχεται ἵνα τὸ ὑπο/μένη.
γίνεται τόσον σιγόπληξις καὶ ἀσθένεια μεγάλη,
πῶς τὸ κρατεῖ ὁ βασιλεὺς καὶ οὐδὲν τὸ φανερώνει;
μετὰ τοῦ λογισμουμαχεῖν καὶ τοῦ στενοχωρεῖσθαι
ἦλθεν ἡ τρίτη φαντασιὰ τοῦ ὀνείρατος ἐκείνου,
καὶ πάλι ὥσπερ πρότερον τοιαῦτα τὸν ἐφάνη,
τοιαῦτα τὸν ἐφάνταξεν τὸν Πρίαμον βασιλέα.
δίδει βουλὴν καθ' ἑαυτοῦ ἵνα τὸ φανερώση
νὰ τὸ δηλήση εἰς ἄρχοντας τοῦ ὀνείρατος τὴν πρᾶξιν.

ἐμήνυσε ὁ βασιλεὺς τοὺς ἄρχοντας τῆς Τροίας
νὰ φανερώση τὸ ὄνειρον τὴν τρίτον φαντασία.

μηνᾷ πρὸς πάντας ἄρχοντας καὶ πάντας φιλοσόφους,
ἵνα ἔλθουν, νὰ συναθροισθοῦν εἰς τὸ παλάτι μέσα.
καὶ ὡς κέλευσιν βασιλικὴν πάντες συναθροισθέντες
ὁ κάθε εἷς ἐκάθισεν ὡς ἔπρεπεν ἀξίως.
τοῦ παλατιοῦ τὴν παρρησιὰν τίς δύναται νὰ γράψη;
μετὰ μουσίον καὶ σαρδοῦ ἦτον ὁ πάτος ὅλος,
μὲ θρόνους ἀξιόλογους, ζαφηροξομπλισμένους,
f.2v καὶ παραθύρια χρυσά, μὲ ἀργυροὺς κοσ/μῆτας.
ὁ θρόνος μέγας θαυμαστὸς τοῦ βασιλέως Πριάμου
ψηλὸς ἀπ' ὅλους εὔμορφος σαρδωνυχογλυπταῖος.
πέντε πουλιὰ ἐπέτουντα ἀπάνω εἰς τὸν θρόνον
ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθητον Πρίαμος βασιλεύς τε.

29 ἔνδο P // 31 διχοτομοῦν P // 55 σαρχονοιδῶγλυπταῖος P //

νὰ ἔλεγες ὡς ζωντανὰ καθολικὰ ὑπάρχουν,
τρέχουσιν ἐκ τοῦ στόματος ἐκείνων τῶν πουλίων
νερὸ καὶ ἀποδίδουσιν εἰς ἀργυρὲς λεκάνες.
ἀγάλματα πανέγλυπτα γῦρον τοῦ παλατίου
τὸ μὲν νὰ παίζη μουσικόν, τὸ δὲ νὰ παίζη λύραν
ἄλλο νὰ παίζη ἔντεχνον καλάμιν μετὰ πόθου.
φωνὲς ἔστησε ὡς σαρκὸς νὰ ἔλεγες ὅτ' ἦταν.
καὶ μέσα κάθετον ὁ βασιλεὺς εἰς θρόνον ἐπηρμένον,
καὶ γύρωθεν οἱ ἄρχοντες μετὰ μεγάλης δόξης.

λόγους περὶ ποὺ ἀνήγγειλε ὁ βασιλεὺς πρὸς τοὺς ἄρχοντας
περὶ τοῦ ὀνείρατος ὅπερ εἶδε.

ἔρχεται διηγήσεται ὁ βασιλεὺς τὸ πρᾶγμα,
ἄρχεται διηγήσεται τοῦ ὀνείρατος ἐκείνου,
ἄρχεται τοῦ ὀνείρατος, λέγει τὴν φαντασίαν,
f.3r δηλώνει πρὸς τοὺς ἄρχοντας, / ἀληθῶς τὸ φανερώνει
τοῦ μυστηρίου τοῦ φρικτοῦ τῆς φαντασιᾶς ἐκείνης.
ξενίζουνται οἱ ἄρχοντες, μεγάλως ἀποροῦσιν,
οἱ φιλοσόφοι σκώπτονται, ἐξαποροῦν τὸ πρᾶγμα.
ὅμως εὑρίσκουν εἰς αἱματιάν, τὸν βασιλεὰ δηλώνουν·
τὸ βρέφος τὸ γεγεννηθὲν ἐκ τῆς ἡμῶν δεσποίνης,
ὅταν τὸ βρέφος ἐξελθῇ ἐκ τῆς αὐτῆς κοιλίας,
πάραυτα θάνατον λάβη τὸ νήπιον ἐκεῖνο
διότε οἱ μάνται λέγουν το, οἱ ἀστέρες μαρτυροῦν το·
ἐκ τοῦ νηπίου τοῦ τεχθὲν ἡ Τροία θανατοῦται.
ἔστησαν, ἐπεγράψασιν οἱ ἄρχοντες ἐκεῖνοι
τὸ νήπιον τὸ γεννηθὲν λάβη τὸ τοῦ θανάτου,
μήπως ἡ Τροία παρ' αὐτοῦ ἀφανισμὸν ἐκλάβη.
ἦλθεν ἡ ὥρα, ἔγγικεν, ἔτεκεν τὸ παιδίο,
ἀντὶ χαρᾶς καὶ ἡδονῆς καὶ σκιρτησμοὺς μεγάλους
δάκρυα, λύπας, στεναγμοὺς ἀνάμεσον τῶν δύο.
f.3v καὶ τοῦ νηπίου θάνατον οὐ θέλουσι νὰ / γένη,

74 μικροί τε καὶ μεγάλοι post ἄρχοντες P // 76 εἰς αἱματιὰν) οἴσαι μανδίαν P // 79 λαβεῖν P

ἡ δέσποινα οὐδὲ ποσῶς ὅτι νὰ τὸ θελήσῃ.
ἀντιλογοῦν οἱ λόγοι τους, δὲν θέλουν νὰ το ποίσουν.
ὡς εἴδασιν οἱ ἄρχοντες, πάντες οἱ φιλοσόφοι,
τὸν βασιλεὰ δικάζουνται μετὰ μεγάλου θράσους,
καὶ τολμηρά, δριμυστικὰ τὸν βασιλεὰ λαλοῦσιν·

λόγος τῶν ἀρχόντων τῆς Τροίας ὅνπερ εἶπον
τὸν βασιλέα Πρίαμον.

δέσποτα, αὐθέντη, βασιλεὺς τῆς Τροίας πάσης χώρας,
πρέπον ἐστὶν καὶ ἁρμόδιον θάνατον τοῦ νηπίου,
τὸ βρέφος θάνατον λάβῃ παρὰ τὴν πᾶσαν Τροίαν.
μὴ φεύγῃς λόγον (***) καὶ τὴν ἐπίγραψίν σου,
καὶ τὸ ἐσυνετάγηκες, μηδὲν τὸ ἀντιλογίσῃς.
ὡς εἶδε γὰρ ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ δέσποινα Πριάμου,
ἀρχέζει, κτίζει, πολεμεῖ μετὰ ἐξόμπλου πύργον,
μέγαν πολύ, καὶ ἰσχυρὸν καὶ ἀφιρὸν ὑπάρχων.
ἀπὸ σαμφηροσάρδιον ἦτον ἐξομπλισμένος,
δίχως ἀπάνοιξιν ποθὲν καὶ δίχου θυροπόρτιν.
ἦτον καὶ δωδεκάγωνος μὲ ζῴδια πολλάκις,
f.4r ἀπάνω δὲ / εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ θαυμαστοῦ τοῦ πύργου
εἶχεν παράξενα γλυπτὰ θαμάσματα μεγάλα.
μέσον τὸ βρέφος βούλεται νὰ βάλῃ ν' ἀποκλείσῃ.
ὡς ἔμαθαν οἱ ἄρχοντες βουλὴν τοῦ βασιλέως,
ὁρμεῖ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ στὸν Πρίαμον ἀπάνω,
καὶ δικαστήριν ἔποικαν ἀπάνω στὸ παλάτιν.
ὡς εἶδεν γὰρ ὁ βασιλεὺς μετὰ βασίλισσάν του,
ὅτι οὐ δύνανται ποσῶς τὸ βρέφος νὰ γλυτώσουν,
ποιοῦσιν σεντουκόπουλον μετὰ βρασμοῦ τῆς πίσσης.
μέσον τὸ νήπιον βάνουσιν, στὴν θάλασσαν τὸ ρίπτουν
ἐν παρρησίᾳ εἰς τὸν γιαλὸν καὶ φανερὰ στοὺς πάντας.
πόσα βρουχίσματα ἔποικε ἡ δέσποινα Πριάμου;

---

94 εἶπον) οἶπο P // 99 lac. 3 syll. statuimus fort. splend. νῦν τὸν σὸν cf. Apoll. Tyr. 256 Wagner // 101 βασιλεῦ P // 103 πολῆν P // 117 στοῖς P //

παρηγοροῦ οἱ ἄρχοντες τὸν βασιλεὰ πρεπόντως,
ὁμοίως τὴν βασίλισσαν καὶ αὐτὴν παρηγουροῦσαν
ἀρχόντισσες εὐγενικές, μεγάλες, ἐπηρμένες.
μῆνα καὶ πλεὸ ἐκράτησεν ἡ λύπη στὸ παλάτιν.
αὐτὸ τὸ σεντουκόπουλο τὸ ρίξαν ἐν θαλάσσῃ.
ἦτον ἀέρας ἐκ τῆς γῆς μεγάλος κυματώδης,/
f.4v ἐπαίρνει καὶ ἐξορίζει το εἰς τὴν Ταρσὸν εἰς τὸ κάστρον,
κατεγναντῆς εἰς τὸ νησὶν τὴν ἔσω Μιτυλήνην.
ν' ἀφήσω γοῦν λεπτογραφεῖν λόγους ἑνὸς ἑκάστου,
ἂς ἔλθω εἰς ἀφήγησιν τὸ μέλλον τοῦ παιδίου.
ρίπτει τὸ σεντουκόπουλον εἰς τὸ γιαλὸ στὸν ἄμμον.
εὑρέθη γὰρ ὄνομά τι, Σελήνιος ὠνομάσθη,
καλὸς τὸ γένος, πλούσιος, καὶ τὰ τῆς χώρας πρῶτος.
ἐξέβη ἀπὸ λύπης του νὰ πᾷ νὰ δῇ τὰ ζῶα
τετράποδ' εἶχεν πληθυσμόν, πρόβατα βόας ἀγέλων.
εἶχεν παιδὶν μικρούτζικον, τετραμηναῖον ἦτον,
ἀπέθανεν τὸ νήπιον καὶ σφόδρα ἐλυπεῖτον.
ἐκάθετον εἰς τὸν γιαλόν, νὰ βλέπῃ πρὸς τὰ ζῶα
τὸ πῶς σταλίζουν στὸ νερὸν στὴν θάλασσαν ἀπέσω.
στρέφεται, βλέπει κατ' ἀκροῦ εἰς θάλασσα σενδούκιν,
τρέχει συντρόμως, γρηγορεῖ, εὑρίσκει τὸ σενδούκιν,
σύρνει, θαρρεῖ, ἐβγάζει το, ἐλπίζει πρᾶγμα ἔναι.
κράζει ἐκ τοὺς ἀνθρώπους του, τοὺς μπιστικοὺς ποιμένας,
f.5r φέρνου τζικούριν, κόπτουσιν, ἀνοίγουν τὸ σεν/τούκιν,
εὑρίσκουσιν τὸ νήπιον πολλὰ παραδαρμένον.
βλέπει το ὁ Σελήνιος, πολλὰ τὸ καμαρώνει,
ἦτον ἐνδυμένον καμουχάν, χάσδιον τυλιμένον
καὶ χρυσοβούλατα βλαντιὰ τριγύρου τὸ σεντούκι.
εἶχε προσκεφαλάδιον ἀτίμητον μεγάλον
μετὰ σαπφείρου καὶ σαρδοῦ καὶ σμαραγδουμαργάρου.
μάλαμα ἦτον ἡ φασκιὰ ξένη τετιμημένη
καὶ λεπτολιθαρόφαντη εἶχεν τὴν Ἀφροδίτην.
τὸ νὰ τὸ δῇ ὁ Σελήνιος φρίττει τῇ διανοίᾳ,

---

122 πλέων P // 125 την ἀρσῶν P // 130 ὠνομάσθη) ὀνομάζη P // 133 πρώβοτα P //

καὶ παραγγέλλει ἐξ αὐτῶν κανεὶς μὴ ἐξεχειλίσῃ
τὴν τοῦ παιδίου εὕρεσιν νὰ μὴ ὁμολογήσῃ.
αὐτὸς ἐπαίρνει τὸ παιδὶ καὶ φέρνει το στὸ σπίτιν,
φέρνει το τὴν γυναῖκαν του, πολλὰ τὸ καμαρώνει.
ἐλησμονᾷ τῆς λύπης της, ποσῶς οὐ μνημονεύει,
πέφτει ὁ πόθος εἰς αὐτοὺς μεγάλως, ἐξαιρέτως.
βυζάνου, θεραπεύουν το, κηδεύουσιν τὸ βρέφος.
βάνουν πνοὴν σὰν αἴσθητον ψυχὴν εἰς νεκρωμένον.
f.5v τί ἁμαρτία ἥμαρτε ἐτοῦτον τὸ παιδίον;/
τί ἀνομία ἔπραξεν τὰ ἔμελλε νὰ πάθῃ;
καὶ τί κακὸν καὶ ὀδυνηρὸν ἐπράθη εἰς ἐτοῦτο,
διότι ἐπρόκειτο κακὸν νὰ γένῃ εἰς τὴν Τροίαν;
ταῦτα εὑρέθη ἀφορμὴ τὸ καθαρὸν παιδίον.
μετὰ δὲ τὴν παρέλευσιν ἄλλων τε δύο χρόνων
γράμματα ἐπαιδεύετον 'Ελληνικὴν παιδείαν
κ' εἰς ἄριστον φιλοσοφιὰν ἐσέμπηκεν ὁ Πάρις·
τοῦτον γὰρ ὀνομάσαντες ὄνομα τὸν ἐθέκαν,
Πάρις γὰρ λέγετ' εὑρετὸς εἰς τὴν 'Ελλήνων γλῶσσαν.
ὅταν ἐπῆγε, ἔφθασεν τὸν δέκατον τὸν χρόνον,
ἄφησε γοῦν τὰ γράμματα κ' ἔπιασε νὰ στρατεύῃ.
τὶς ἐπιδεξιότητες τοῦ κονταριοῦ μανθάνει,
ἄριστος πολεμόκλονος ἐγίνετον ὁ Πάρις,
τὰ τοῦ πολέμου εὔτολμος, καὶ ἀρεστὸς εἰς πάντας,
ὥσπερ τὸ ἄνθος τοῦ καιροῦ, τὰ ρόδα τῆς ἡμέρας,
οὕτως τὸν βλέπουν ἅπαντες καὶ καμαρώνουσίν τον.
χερίζουν, γράφουν, οὐκ ἠμποροῦν νὰ ποίσουν ἀντ' ἐκεῖ-
νον.
τὸν ἥλιον ἀντισκοτεῖ, καὶ αὐτὴν τὴν 'Αφροδίτην.
f.6r καὶ τί νὰ γράψω πρὸς αὐτόν; πῶς νὰ τὸν ἐπαι/νέσω;
τὰ κάλλη καὶ τὰς χάριτας, παίδευσι καὶ ἀνδρείαν;
ἤθελα γνῶσιν Πλάτωνος, σοφιὰν 'Αριστοτέλους,
καὶ ἀποτελεσματικὴ μεγάλου Σολομῶντος,
νὰ γράψω καὶ καταλεπτὸν τῆς Τροίας καὶ τοῦ Πάρι.
ἐκαβαλλίκευε συχνὰ στὰ πρόβατα νὰ βλέπῃ,

153 ὁμολώγησσιν P // 161 τί) τὴν P // 172 πηδεξότηταις P //

τὰ ζῶα τὰ τετράποδα, τὰ εἶχεν ὁ πατήρ του.
ἐβλέπαν τον οἱ μπιστικοί, καὶ συνεπλέκουντάν τον.
ἦσαν καὶ ἄλλοι ἕτεροι, πλῆθος αὐτοῦ ποιμένες,
γνωρίζουν καὶ σπλαγχνίζουνται, τὸν Πάριν ἀγαποῦσιν.
μὲ ταῦτον συναθροίζονται καὶ ἀλλήλως ἐνθυμοῦσιν
οἱ συναναθροφῆτες του κ' οἱ συνομήλικοί του.
ἐν μίᾳ γοῦν τῶν ἡμερῶν ποιοῦν τρυφὴν ἀρίστου
ἅπαντες ἐγνώριμοί του ἀμφότεροι στὰς βρύσας
ἔξωθεν εἰς τὰ κρύα νερὰ καὶ εἰς πανωραῖα δένδρη.
ἀφούτου εὐθυμήσασιν καὶ ἐπαραδιαβάσαν,
ἦλθεν εἰς νοῦν νὰ ποίσουσιν ἕναν ἀπὸ τὴν μέσην,
νὰ κρίνῃ γὰρ τυραννικὰ ὡς φυσικὸς αὐθέντης.
θέτουν τοὺς κλήρους καθεξῆς, εἰς τίς νὰ γένῃ αὐθέντης.
f.6v καὶ τρεῖς φορὰς τὸν θέτουσιν, καὶ ἐσέβην εἰς τὸν /
Πάριν.
καὶ ὅλοι ὀρθοὶ ἐστάθησαν ὡς ἔπρεπεν ἀξίως
καὶ προσκυνοῦν τὰ πάραυτα ὡς φυσικὸν αὐθέντη.

Λόγοι Πάρι πρὸς τοὺς νέους ἐκείνους.

συντρόφοι μου καὶ ἀδελφοὶ καὶ συνανάθροφοί μου,
σήμερον καταδέχεσθε, νὰ κρίνεσθ' ἀπὸ μένα,
νὰ ἔχετε τὸ δίκαιον χωρὶς προσωπολήπτου,
νὰ γίνεται τὸ δίκαιον, κανεὶς νὰ μὴν ἀδικῆται,
νὰ ἔναι ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη ἔμπροσθέν μας.
θέλω κἀγὼ ἐζήτημα, τὸ θέλω ἀποφασίσειν,
ὡς φυσικοὺς καὶ φρόνιμους κριτάδες τὰ τοῦ κόσμου.
ὅρκον μεγάλον ἔκαμαν, τὸ θέλει ἀποφασίσειν
ὁ Πάρις, νὰ τὸ ἐκπληροῦν ὅλοι μὲ προθυμίας,
ἐὰν ὁρίσῃ θάνατον, ἐσυγκατέβησάν τον.
τὸ φέρον φέρνει ὁ καιρός, καὶ ὁ μέλλων ἀληθεύει.
παιδίον πταῖσμα ἔπταισεν εἰς ἐξ αὐτοὺς ἐκείνους,
καὶ παραστήνουν οἱ ἕτεροι τὸ σφάλμα εἰς τὸν Πάριν.
συντόμως ἐπεφάσισαν, καὶ ἔκοψαν τὸ ὀφθίν του,

192 στᾶς) τᾶς P // 197 τίς) τί P //

ὁλόκληρον τὸ ἔκοψα, ποσῶς μὴ ἔχῃ δόλον./
f.7r εἶδες γὰρ πρᾶγμα θαυμαστόν, παράδοξον τῆς φύσης·
τήρησε καὶ παράδοξον καὶ ἀποριὰν μεγάλην,
οὐκ ἐπαιδεύθη εἰς βουλήν, κριτήριον οὐκ οἶδε,
καὶ παλατιοῦ παράστασιν ποσῶς οὐ μαθητεύθη.
ἄξιον ἔν' τοῦ θαύματος νὰ τὸν θαυμάσουν πάντες,
καὶ ἀξιοπρεπέστερον τινὲς νὰ τὸ ἀποροῦσι.
ὅμως οὐκ ἐκρυφήθηκε οὐδὲ ποσῶς τὸ πρᾶγμα,
τριγύρωθεν ἀκούστηκεν, τὸ ἐποίησε ὁ Πάρις.
μαζώνουνται οἱ συγγενεῖς πατὴρ αὐτοῦ καὶ μήτηρ
ἐκείνου, ὁποὺ ἔκοψεν ὁ Πάρις τὸ ὀφθίν του
καὶ κρίσιν μέλλουσι ζητεῖν, ν'ἀποφασίσῃ εἰς τοῦτο.
καὶ τοῦ αὐτοῦ οἱ συγγενεῖς ὑπᾶσιν εἰς τὴν Τροία,
στὸν βασιλέα Πρίαμον, ἵνα ζητήσουν κρίσιν,
μὲ τὸ παιδὶ ὃν ἔκοψεν ὁ Πάρις τὸ ὀφθίν του,
γυρεύουν κρίσιν δυνατὴν στὸν βασιλέα ν' ἔχουν
ν' ἀποφασίσῃ ὁρισμόν, τὸ ἔκαμεν ὁ Πάρις.
γνωρίζει ταῦτα ὁ βασιλεύς, θαυμάζει, ἐξαπορεῖ το,
τὴν τόλμην τὴν ἀπόκοτον, τὴν ἀφοβιὰν τὴν τόσην,
f.7v καὶ μάχεται ὁ βασι/λεὺς εἰς λογισμόν του μέγαν,
καὶ ἡ μορφή του ἠλλοιώθηκεν ἀπὸ θυμοῦ μεγάλου.

δύο ἡμερῶν διάστημα ἦτον ἀπὸ τὴν Τροία
τὸν Πάρι νὰ τὸν φέρουσιν ἐκ τῆς Ταρσοῦ τὸ κάστρον.

ὁρίζει δύο στρατηγοὺς καβαλλαρίους ἀνδρείους
μὲ ὁρισμὸν καὶ πρόσταξιν εἰς τὴν Ταρσὸν νὰ πᾶσιν
καὶ τὸν υἱὸν Σελήνιου μετὰ ὀργῆς νὰ φέρουν,
στὸν βασιλέαν ἔμπροσθεν ἔσωθεν τῆς Τρωάδος
τὸν κύριν καὶ τὴν μάναν του, εἰς κρίσιν τοὺς ἐσταίνου.
στρέφεται, βλέπει ὁ βασιλεὺς τὸ κάλλος Σεληνίου,
τὴν στάσιν καὶ τὴν φρόνησιν, τὴν μεγαλοψυχίαν.

237-238 pars textus poetae esse uidetur // 238 τον[2]) ον P // 243 του) τους P //

ὁρισμὸς τοῦ βασιλέως πρὸς τὸν Σελήνιον
τάχα πατὴρ τοῦ Πάρι.

ὁρίζει τὸν Σελήνιον μετὰ θυμοῦ καὶ θράσους·
πόθεν καὶ τέτοιος ἄνθρωπος ἔχεις τοσαύτην τόλμην,
καὶ εἰς τ' ἄκρα, τ'ὁρίσματα, τὰ ἔχω, τὰ δεσπόζω,
πόθεν ὑπῆρες τὴν βουλήν, ταύτην τὴν ἐξουσίαν,
καὶ πράττεις ὡσὰν ἄφεντος, μᾶλλον καὶ ὡσὰν ἀφέντης,
καὶ τὰ ἐμὰ τυραννικὰ καὶ τοὺς φοβερισμούς μου
καθόλου οὐ δειλιάζεις τα, ποσῶς οὐδὲν φοβεῖσαι.
ἔχω βουλὴν καὶ θέλημα, τώρα ν' ἀποφασίσω/
f.8r τὸν θάνατον τυραννικὸν νὰ ποίσω καὶ νὰ πράξω.

ἀπηλογία Σεληνίου πρὸς βασιλέα.

δέσποτα, αὐθέντη, βασιλεῦ, καὶ μέγα ἐπηρμένε
καὶ βασιλέα μέγιστε καὶ κράτορ τῶν κρατόρων,
νάχᾶσται λιθοξύλινος νᾶμουν ἀποθαμένος,
νᾶχε σχιστῆν καὶ διχαστῆν ἡ γῆς νὰ μὲ διαβάσῃ,
τὸν κόσμον νὰ λυτρώνουμουν παρὰ τὰ βλέπω τώρα.
ἐνέθρεψα καὶ τίμησα καὶ ἤλπισα νὰ εὕρω
βοήθειαν εἰς τὸ γῆρας μου καὶ ἐμὲ κληρονομῆσαι,
νᾶχα πνιγῆν εἰς ποταμό, νάχᾶσται νεκρωμένος
ὅταν τὸ ηὗρα τὸ παιδὶ εἰς τὸν γιαλόν, στὸν ἄμμον,
μέσα στὸ σετοκόπουλον φραμμένον μετὰ πίσσης,
καὶ ὥσπερ παιδί μου σπλαγχνικὸν ἐκ τὸ ἐμὸν συκώτιν,
οὕτως ἐθάρρουν, ἤλπιζα εἰς τὰ ἐμὰ ν' ἀφήσω.
λάθρᾳ ὁρίζει ὁ βασιλεὺς πλεὸ νὰ μὴ συντύχῃ,
ὁρίζει τοὺς νὰ ἐξέλθουσιν ἔξω ἐκ τὸ παλάτιν,
καὶ τὸ πρωὶ νὰ ἔλθουσιν, ἀπόφασιν νὰ λάβουν.

253 φοβερισμού P // 256 τον addidimus // 260 νάχᾶσται) = να εἶχα εἶσται (iterum 265) // 262 λυτρώνουμου P // 263-264 fort. post 268 collocandi // 266 εἰς τὸν)στον P // 267 σετοκούπαλον P //

καὶ συντρομάσσει ὁ βασιλεὺς ἀκούσας τέτοια λόγια
φρίττει τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιὰ καὶ ὅλας τὰς
αἰσθήσεις.

f.8v καὶ ὡς ξένος ἐκ τὸν λογισμὸν αὐτίκα ἀποφασί/ζει,
λέγει τοὺς τώρα σύντομα· ἀμέτε ἀναπαυθῆτε
καὶ τὸ πουρνὸ νὰ ἔλθητε, νὰ πάρετε τὴν κρίσιν.
ἦλθεν ἡ ἑσπέρα, ἐσίμωσεν, ἐβράδυνεν ἡ ὥρα.
πάντες ἀπεχαιρέτησαν τὸν βασιλεὰ πρεπόντως,
πάντες ἐπροσκυνήσασιν, ὑπᾶσιν κοιμηθῆναι.
ὁ βασιλεὺς ἀπέμεινε μὲ τὴν βασίλισσάν του,
καὶ εἰς βουλὴν ἐκάθισαν διὰ τὸ παιδὶ νὰ μάθουν·
νὰ ἔλθῃ ὁ Σελήνιος μόνος εἰς τὸ παλάτιν
μὲ τὸ παιδὶν μαζὶν οἱ δυὸ τὴν νύκτα νὰ ρωτήξουν,
καὶ τῆς Τρωάδος ἄρχοντες κανεὶς νὰ μὴν τὸ μάθῃ.

ἀπέστειλε ὁ βασιλεὺς ἕνα ἐκ τοὺς οἰκείους
νὰ φέρου τὸν Σελήνιο τὴν νύκτα στὸ παλάτι
νάλθῃ καὶ ὁ Πάρις μετ᾽αὐτὸν νὰ τοὺς ἀνερωτήσῃ.

κελεύει γὰρ ὁ βασιλεὺς ἕναν ἐκ τοὺς οἰκείους
μυστηριακὸν καὶ φρόνιμον καὶ πρακτικὸν εἰς πάντα,
νὰ φέρῃ τὸν Σελήνιον εἰς τὸ παλάτιν μέσα,
ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ δέσποινα νὰ μάθουν, νὰ ρωτήσουν.
τί τὰ πολλὰ πολλολογῶ; ἐφέραν τὸν Σελήνιον
μαζὶ μὲ Πάριν τὸν υἱὸν εἰς τὸ παλάτιν μέσα.
f.9r τρέμει ὡς τὸ / φύλλον τοῦ δενδροῦ,κλονίζει ὡς τὸ κα-
λάμι,
φοβοῦνται φόβον δυνατὸν ὁ Πάρις καὶ ὁ Σελήνιος,
μήπως τοὺς θέλει ὁ βασιλεὺς κακῶς κακοδικῆσαι.
στέκονται μόνοι μοναχοὶ εἰς τὸ παλάτιν μέσα
ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ δέσποινα καὶ ὁ Πάρις καὶ ὁ Σελήνιος,
καὶ ἐξετάζουν ἀκριβῶς, στοχάζουνται μεγάλως

273-274 pars textus poetae esse uidetur // 274 ὅλα P //

ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν τὴν τοῦ παιδὸς τοῦ Πάρι.
Πάρις γὰρ λέγεται εὑρετὸς εἰς γλῶσσαν τῶν Ἑλλήνων.
καταλεπτῶς ἠρώτησαν, τέλος πληροφοροῦνται.
ὁρίζει τὸν Σελήνιον νὰ πᾷ, γοργὰ νὰ φέρῃ
ἐκεῖνο τὸ προσκέφαλον μαζὶ μὲ τὴν φασκίαν
τὸ χρύσιο τὸ καθιστὸν γράμμα τὴν Ἀφροδίτην.
ἐξῆλθεν ὁ Σελήνιος νὰ πᾷ, γοργὸ νὰ φέρῃ
ἐκεῖνα, ποὺ τὸν ὥρισεν ὁ μέγας βασιλεύς τε.
ὁ Πάρις γοῦν ἀπέμεινεν εἰς τὸ παλάτι μέσα
μὲ βασιλέα Πρίαμον μὲ δέσποινα Πριάμου,
εὐθὺς τὸν Πάρι πλέκεται ὁ βασιλεὺς Πρίαμος
στὸν τράχηλόν του κρέμεται, γλυκεὰ καταφιλεῖ τον.
f.9v ἡ δέσποινα ᾽πεσεν εἰς γῆν ὅλον ἐ/ξαμπλωμένη
λιγοθυμεῖ, λιγοψυχεῖ καὶ αὐτὴ γλυκοφιλεῖ τον,
κλαίουν, βρυχοῦνται καὶ οἱ δυό, ὁ Πάρις μετὰ κείνους.
γροθοκοποῦν τὸ στῆθος τους, ξαίνουν τὰς τρίχας ὅλας
ἀνάσυρμα ἀνασασμοῦ, συχνάκις λιγωροῦσιν.
ὅλην τὴν νύκτα τὸν κρατοῦ, συχνοκαταφιλοῦν το.
καὶ πλήρωμα τῶν ἡμερῶν ἐφέρεν ὁ Σελήνιος
ἐκεῖνα τὰ σημάδια, ὁποὺ ᾽σαν στὸ σεντούκιν.
βλέπου, πληροφοροῦνται το, ἐν ἀληθείᾳ πιστεύου.

****

θαυμάζουν τὴν ὑπόθεσιν, φρίττουν τὰ μέλλουν γένουν·
μέρος καμάριν εἴχασιν, καὶ μέρος λυπηροῦνται,
μέρος ἐκαμαρώνασιν καὶ μέρος ἐλυποῦντα.
χρόνος ἀκέραιος περνᾷ, κανεὶς οὐκ ἔμαθέν το.
κανεὶς οὐδὲν τὸ γροίκησεν ἀπὸ τὴν Τρώαν πᾶσαν.
ἡ γῆ ἔποικεν ὅμοσμα στὸν οὐρανὸ κ᾽ εἰς τ᾽ ἄστρη,
f.10r στὴν Ἀφροδίτην τὴν φρικτήν, κρυφὸ νὰ μὴ κρυβῆται./
πάλι τ᾽ ἀγάλματα λαλοῦν, πάλι τ᾽ ἄστρη φωνάζουν,

306 τὸ[2] addidimus; an χρυσιοκατάστικτον ? // 317 λυγορῦσιν P // post 321 vac. 4 linn. // 322 θαυμάζουν) αυμάζουν P // 329 πάλι) ἄλι P //

καὶ τὰ γλυπτὰ στριγγίζουσιν διὰ τοῦ Πριάμου βρέφος·
ἅπασα Τροία ἀφανισθῇ καὶ τέλουθανατοῦται.
πάλιν πικριὰ καὶ στεναγμοὶ καὶ κλαίματα καὶ θρῆνος,
καὶ διπλοτέρα ταραχὴ παρὰ τὴν πρώτην πλέα.
ἐμάθαν το οἱ ἄρχοντες, πληροφοροῦν το πάντες,
ἅπας λαὸς ἐξεύρει το, ἔσωθεν τῆς Τρωάδος,
κινοῦνται καὶ ταράσσουνται μικροί τε καὶ μεγάλοι,
ζητοῦσιν εἰς τὸν βασιλεὰ μὲ ἀλαζονειὰ καὶ θράσος,
θέλουν νὰ σφάξουν, ἀνελοῦν υἱὸν τοῦ βασιλέως,
θέλουν νὰ δώσου θάνατον τὸν θαυμαστὸν τὸν Πάριν.
ζάλη καὶ ἀνακατωμὸς ἐσέμπηκεν εἰς Τροία.
οὐκ ἠμπορεῖ ὁ βασιλεὺς τὸ πρᾶγμα νὰ γλυτώσῃ,
οὐκ ἠμπορεῖ ἡ δέσποινα καμιὰν βουλὴν νὰ ποίσῃ,
ὅμως μὲ δῶρα ἔγκρυφα τοὺς ἄρχοντας νὰ δώσῃ.

****

ἡ δέσποινα ἡ μάνα του, γυνὴ τοῦ βασιλέως,
ὡς / φρόνιμη καὶ εὐγενικὴ καὶ γνωστικὴ τελεία
f.10v βάνει καὶ δεξιεύεται τοὺς ἄρχοντες τῆς Τρώας
καὶ δωρεὰς καὶ χάριτας αὐτὴ δωρηφορεῖ τους,
καὶ μὴ γινώσκῃ ὁ καθεὶς εἰς τὸν ἕτερον χάριν.
ὁ βασιλεὺς ὁ Πρίαμος ἐκ τὸν πολὺν τὸν φόβον
καὶ ἡ γυνή του ἡ δέσποινα ὁποὖχεν εἰς τὸν Πάριν,
ἐν τέχνῃ ἔντος ἔβαλαν τὸν Πάριν εἰς τὸν πύργον,
στὸν πύργον ποὺ προέγραψα, τὸν ἀφιρὸν καὶ μέγαν.
ἦτον ἐν τέχνῃ ἐξόμπλιστος ὅλος μετὰ μουσίου,
καὶ ξένα καὶ ἀπόρρητα μετὰ γλυπτουμαργάρου.
βάνουν καὶ δώδεκα παιδιὰ μὲ ταῦτον εἰς τὸν πύργον,
πρώτων ἀρχόντων εὐγενῶν, ὅμοιοι σὰν ἐκεῖνον,
λιθαρωτὰ πανεύμορφα τὸ εἰκοστὸν τὸ ἔτος,
τάχα νὰ χαίρουνται μαζί, ἀλλήλως νὰ εὐθυμοῦσιν.
τρεῖς χρόνους καὶ τετραμηναῖον ἐκάθετον ὁ Πάρις

331 ἅπασαν Τροίαν P // post 343 vac. 3 linn. // 344 ἡ[1] addidimus // 352 πρωέγραψεν P // 359 τρεῖς) ρεῖς P //

μὲ δώδεκα ἀρχοντόπουλα ἀπέσω εἰς τὸν πύργον.
ἀπὴν τῆς τύχης ἔφθασεν πάλιν τῆς εἱμαρμένης
νὰ φέρῃ ὁ χρόνος καὶ ὁ καιρὸς καὶ ὁ μέλλων ἀληθεύσῃ.
f.11r ἀπὸ τὰ / ἀρχοντόπουλα, ὁποὺ ἦσαν εἰς τὸν πύργον,
ἔπαισε παιδὶν ἐπταίσιμον, μανθάνει το ὁ Πάρις,
μετὰ ὀργῆς ὠργίστηκεν, ὁρίζει πρὸς τοὺς ἄλλους,
ρίπτει τον ἀπὸ ἄνωθεν ἔξωθεν ἐκ τοῦ πύργου.
ἐσχίσθη, ἐσαθρώθηκεν, πάραυτα ἐνεκρώθη.
μεγάλου πρώτου ἄρχοντος ἦτον ὁ παῖς ἐκεῖνος,
θωροῦν καὶ βλέπουν τὸ παιδί, γνωρίζουσιν τὸ πρᾶγμα,
ἀπανταχοῦ γνωρίζεται ἔσωθεν τῆς Τρωάδος.
γίνεται πάλιν ταραχὴ καὶ ὄχλησις καὶ ζάλη
εἰς τοὺς μικρούς, εἰς τοὺς τρανούς, στοὺς ἄρχοντας τῆς Τρώας.
οὐ θέλουν πλεὰ συγκαταβῇ ποσῶς νὰ τὸ ᾽πομείνου.
γίνεται κρότος, ταραχή, καταλυμὸς στοὺς πάντας,
λέγουν τινὲς ἐκ τοὺς σοφοὺς καὶ μερικοὶ ἐκ τοὺς μάντας·
εἰς τὴν σοφιὰν τὸ εὑρίσκαμεν καὶ ἡμεῖς τὸ ἀπιστοῦμαν.
ἂς λάβῃ θάνατον γοργόν, μὴ παρασύρῃ πλέον,
τὰ ἀγάλματα τὸ λέγασιν, οἱ ἀστέρες τὸ κηρύτταν·
ἐκ τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου ἡ Τροία θανατοῦται./
f.11v δίδουν βουλὴν οἱ ἄρχοντες μικροί τε καὶ μεγάλοι,
σοφοί τε δὲ καὶ φρόνιμοι μάντες ἀγαλματαῖοι
νὰ πᾶσιν οἱ ἅπαντες ἄρχοντες ὀμπρὸς στὸν βασιλέα,
ἢ μετ᾽ αὐτοῦ θελήματος τὸν Πάριν νὰ σκοτώσουν,
ἢ ἔξω ἐκ τοῦ θελήματος νὰ τὸν κακοδικήσου.
γίνεται κρότος ἄπειρος, συνάσουσιν καλάμιν,
κλήματα ἀναρίθμητα καὶ θέτουν τα στὸν πύργον,
καὶ τριγυρίζουν γύρωθεν νὰ κάψουσιν τὸν πύργον,
τὸν Πάριν ἐβουλήθησαν πυρκαϊὰ νὰ τὸν λάβῃ.
ἐθέκαν, ἑτοιμάσασι ἀποσπερῆς τοιαῦτα,

380 δίδουν) ἴδουν P // 388 τὸν[2] addidimus 389 αἰτοιμάσισοι P //

καὶ τὸ πρωὶ ἀφοῦ φανῆ ὁ ἥλιος τῆς ἡμέρας,
νὰ βάλου στιὰ πυρκαϊὰν νὰ κάψουσιν τὸν πυργον,
νὰ λάβη θάνατον πικρὸν ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος.
πάλιν ἐφθάσαν δάκρυα, πάλιν ἐφθάσαν πόνοι,
πάλιν ἐφθάσαν πειρασμοί, πάλιν ἐφθάσαν κτύποι,
πάλιν κινδύνοι φοβεροὶ τὴν δέσποινα Πριάμου,
τοῦ τριχαριοῦ μαδίσματα, νυχίσματα μαγούλων,
ἀφράτου στήθους γροθισμὸς καὶ στεναγμὸς καπνώδης,
καὶ διπλοτριπλοανασασμοὶ λιγοθυμιὲς συχνάκις,
f.12r τὰ δάκρυα της/ἐποίησαν βρυσίτζες ἔμπροσθέν της.
ὁ βασιλεὺς ὁ Πρίαμος ἐξανασπᾶ τὰς τρίχας,
μὲ τὰ λιθάρια τὰ βαρέα τὸ στῆθος του νὰ κρούη,
καὶ νὰ θρηνῆ ἀπὸ ψυχῆς καὶ ἀπὸ καρδιᾶς βρυχᾶται,
κ' οἱ ἄρχοντες ὀλόγυρα τάχα παρηγοροῦν το.
ἦλθεν τὸ μεσονύκτιον, ἐπαύσασιν οἱ κρότοι,
πάντες ὑπᾶν παραλαβεῖν ὕπνον τῆς ἀναπαύσης,
οἱ ἄρχοντες ἐμίσσευσαν, ὑπᾶν τοῦ κοιμηθῆναι.

κατασκευὴ ἐποίησε ὁ Πάρις νὰ μισσεύση.

κατασκευὴν ἐποίησεν ὁ Πάρις μετὰ τέχνης,
καὶ ἀπὸ τοῦ πύργου τοῦ λαμπροῦ ἐξῆλθεν, ἐκατέβη
μαζὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους του, ὁποὺ ἦσαν μετὰ κεῖνον,
ἤλθασιν εἰς τὸν ταρσανά, μικρὸν καράβιν ηὗραν,
γαλιότα ἐπιτήδειαν μετὰ κουπιῶν ἀρμένον,
καὶ μή τινος γινώσκοντος ἐσέβησαν ἀπέσω
μὲ ἄλλους ναύτας τοῦ γιαλοῦ ἐξεβαίνουν καὶ ὑπαγαίνου.
ὁ Πάρις γοῦν ἐμίσσευσεν ἀπὸ τὴν Τροίαν χώραν,
ἐξέβη δίχως ταραχῆς, μισσεύουν καὶ ὑπαγαίνου,
οὐκ ἤξευραν οἱ ταπεινοί, ποίαν ὁδὸν ὑπᾶσιν.
f.12v δύο ἡμέρες ἀρμενίζασιν καὶ οὐκ ἤξευραν / ποῦ νὰ πᾶσιν.
ἐν δὲ τοῦ ἡλίου μίσσευμα ἐλθόντος δὲ τῆς νύκτας

397 στεναγμοῦς P // 398 λιχοθυμίες P // 405 παραλαβῆ P // 412 ἀρμένου P // 413 τινος) τῆ P cf. *Ach.* 129 // 415 γοῦ P //

σκληριὰ μεγάλη δυνατὴ καὶ ταραχὴ τοὺς ἦλθεν,
ἔχασαν τὸ κατάρτι τους μαζὶ μὲ τ' ἀρμενά τους,
πρὶν δὲ τὸ φέγγος τὸ πρωὶ εὑρίσκεται εἰς βράχος
ψηλὸν ἀκατατήρητον ἔπεσεν τὸ καράβιν.
ἐπνίγησαν οἱ ἄνθρωποι, κανεὶς οὐκ ἐγλυτώνει,
μόνον ὁ Πάρις μοναχός, νὰ γένουσι τὰ μέλλουν.

ὁ Πάρις μόνος ἐγλύτωκε διὰ τὰ μέλλει νὰ γένουν.

ἡ θάλασσα τὸν ἔφθασεν ἀπάνω εἰς μονοπέτριν,
καὶ δράσσει καὶ ἀποκρατεῖ ὥστε νὰ ξημερώση.
ἀφούτου ἐξημέρωσεν, τηρᾶ τὴν γῆν τὸ βράχος.
καὶ παρασύρνεται μικρόν, ἔκατζεν εἰς τὴν πέτραν,
ἀποζαλίζεται δαμίν, τοὺς ὀφθαλμούς του ἀνοίγει.
πῶς οὐκ ἔχασεν λογισμὸν καὶ νὰ παρέλθ' ὁ νοῦς του
εἰς τὰ κακὰ τὰ ἔπαθε, τὰς συμφορὰς τὰς εἶδεν;
σηκώνεται δαμίτζικον, περιπατεῖ καμπόσον,
καὶ ὅταν τὴν γῆν ἐπάτησεν, εὑρίσκει μονοπάτιν,
τὸ μονοπάτιν περπατεῖ, ὥραν πολλὴν τὸ τρέχει,
ἐκάθισε νὰ ἀναπαυθῆ, μικρὸν νὰ ἀνασάνη.
f.13r καθ' ἑαυ/τοῦ του ἔλεγεν· νάτον πνιγμὸς σὲ μέναν,
νάχα πνιγῆ κ' ἐγὼ μαζὶ μετὰ τοὺς ἐδικούς μου
καὶ διὰ νὰ γένουν τὰ 'πασιν οἱ μάνται ἀστρονόμοι,
ἐκ τοῦ θανάτου ἐβγάζει με ἡ ἄτυχή μου τύχης.
ὥραν πολλὴν περιπατεῖ κ' εὑρίσκει μοναστήρι
εἰς τόπον εὐμορφόβαλτον καὶ δενδροκαρποφόρον.
τρεῖς καλογέροι ἐκάθουντα εἰς αὐτὸ τὸ μοναστήρι.

****

βλέπουν το οἱ καλόγεροι, θαυμάζου καὶ ἀποροῦσιν
εἰς τὸν χειμών, τὴν κλύδωνα, μὲ ντζιμπούνι νὰ τρέχη.
ρωτοῦσιν καὶ ρωτᾶ καὶ αὐτὸς καὶ ἀμάδι συνθρηνοῦσιν,
ἅπτουν ἱστιάν, ζεσταίνουν τον, ἐνδύνουν καὶ ταγίζουν.

426 μέλειν ἐγένουν P // post 444 vac. 1 lin. //

ὁ Πάρις ἐπηνήφερεν ἐκ τὴν πολλὴν ἀνάγκην,
δηλώνει τὴν ὑπόθεσιν τῆς θαλασσοπνιγείας,
καὶ συλλυποῦνται καὶ θρηνοῦν αὐτὸν οἱ καλογέροι.
ποσῶς οὐκ ὡμολόγησε, τί γενεᾶς ὑπάρχει.
τί τὰ πολλὰ πολυγραφῶ; μακρύνω καὶ τὸν λόγον,
καὶ παρατρέχω περισσὰ τὰ ἆθλα τὰ τοῦ Πάρι,
f.13v νὰ γράψω καὶ / καταλεπτὸν ἀφήγησιν τῆς Τρῴας.
θέλω καιροῦ παραδρομὴν καὶ πλάτος ὅλου χρόνου,
μάθησιν γὰρ τοῦ Πλάτωνος, ᾿Αριστοτέλους γνῶσιν,
καὶ τὴν σοφιὰν τοῦ Σολομῶν, ῾Ομήρου τοῦ μεγάλου,
ἀλλ᾿ ὅμως στήσω τὴν γραφὴν νὰ παύσω τὰ τοῦ Πάρι,
καὶ ἄρξομαι ἀφήγησιν ῾Ελένης Μενελάου.
ἔχε τὸν νοῦ σου ἐνθυμοῦ τούτου τοῦ τέλους λόγου,
καὶ πάλιν νὰ μετέλθωμεν εἰς τοῦτον μας τὸν λόγον.

****

ἡ ῾Ελένη ἡ ἐξαίρετος, ἡ θαυμαστὴ ἐκείνη,
ἡ θαυμαστὴ καὶ ἡ φρικτὴ τὸ γύναιον ἐκεῖνο,
τὸ οὐκ ἐπλάσθη ἐξ ἀρχῆς εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
τὸ οὐκ ἐφάνη πούπετε, ἄλλη οὐκ ἐγεννήθην.
μάννα οὐκ ἔτεκεν παιδὶν ἀπάνω εἰς γῆς τὴν ὄψιν,
μάννα οὐκ ἐσυνέλαβε ἄλλη εἰς τὸν παρόντα,
κύρις γὰρ οὐκ ἠκούστηκεν νὰ σπείρῃ τέτοιον ξένον,
ἐξάκουστον παράδοξον ἔξωθεν ἐκ τῆς φύσης.
λέγουν τινὲς ἐκ τοὺς σοφούς, ὁμοιάζει καὶ τὸ πρᾶγμα.
ἐκ τοῦ ἡλίου ἀπόκομμα ἦτον ἡ κόρη ἐκείνη,
f.14r τῆς ᾿Αφροδίτης ἕνω/σις καὶ τῆς Σελήνης πλάσις,
ὥσπερ τὸ φέγγος ἔφεγγε τὸ πρόσωπον τῆς κόρης,
τὰ ἔσω εἰσερχόμενα ἐφαίνουνταν ἀπέξω,
ἀντὶ τοῦ λύχνου καὶ φωτὸς καὶ τῆς Σελήνης φέγγος,
ἀντὶ λαμπάδες φωταυγὲς ἔφεγγε τὰ τῆς νύκτας,
καὶ τῆς νυκτὸς ἀπέδιδε φέγγος εἰς τὸν κοιτῶνα.
ἐξέβη γὰρ ἁπανταχοῦ ἡ ἀκοὴ στὸν κόσμον,

455 νὰ[1]) ἀ P / σαφύγησσιν P // post 462 vac. 1 lin. //

ἠκούσθη εἰς τοὺς βασιλεῖς καὶ εἰς ὅλους τοὺς ρηγάδες,
ἐξάκουστον παράδοξο εἰς ὅλους τοὺς ρηγάδες.
ἄλλοι ἀρμάδα ἔποικαν κάτεργα ἐν θαλάσσῃ,
ἄλλοι φουσσατοκίνησεις ἐκ τῆς ἡγῆς τοῦ κάμπου.
πάντες αὐθέντες θαυμαστοὶ ἔπεσαν εἰς τὸν κάμπον,
κάτεργα πλῆθος ἄπειρον, τὸ οὐ δύναμαι νὰ γράψω.
ἀριφνισμὸν οὐκ εἴχασιν ἁπανταχοῦ ἐκ τοῦ κόσμου.
δύο ἡμερῶν διάστημα ἔξωθεν ἐκ τοῦ κάστρου
οἱ τέντες, οἱ παραταγές, οἱ παρρησιές, οἱ δόξες.
ὁρίζουνται καὶ φθείρουνται, τὸ τίς αὐτὴν κερδίσῃ.
ἔγραψα, ἐπροέγραψα καὶ πάλι λέγω τοῦτο,
f.14v ἤθελα νοῦν ὀξύτατον καὶ / γνῶσιν τελειωμένην,
ἐλευθερίαν τῆς γλώσσης ν᾿ ἀφηγηθῶ, νὰ γράψω.
ἀλλ᾿ ὅμως ἀπὸ τὰ πολλὰ τὰ ἀρίθμητα ἐκεῖνα
τίποτ᾿ ἐλέξομαι μικρὸν τινὰς εἰς νεωτέρους,
καὶ νὰ ἐγνωρίζουν ἅπαντες τὸν πλανωμένον κόσμον
τὸν ἄστατον ἀκέρδητον, τοὺς ἅπαντας κομπώνει.
ἡ κόρη πανεξαίρετος ἡ λαμπροτέρα ἐκείνη
καὶ τοῦ φωτὸς ἡ φωταυγὴ ἔστεκεν εἰς τὸ κάστρον,
στὰ τρίκλινου ἀλόφεγγα ἐκάθετον εἰς τὸν θρόνον,
παλάτιν ξενοχάραγον μετὰ μουσιουσμαράγδου,
γύρωθεν ταύτης ἔστεκαν κοράσια ἐξαιρεμένα,
καὶ βλέπασιν τὴν ταραχὴν ἔξωθεν τοῦ φουσσάτου.
οἱ μὲν ἐκαμαρώνασιν, οἱ δὲ δειλοσκοποῦντα.
χρόνους καιροὺς ἐποίκασιν νὰ μάχουνται ἀλλήλως,
καὶ προτιμοῦντα θάνατον καὶ χαλασμὸν σ᾿ ἐκείνους,
παρὰ τὴν κόρην στερηθοῦν, τὸ ἀπόκομμα τοῦ φέγγους,
τῆς ᾿Αφροδίτης ἡ σπορά, ἀνατροφὴ Σελήνης.
ποιὰ φύσις τῆς αἰσθήσεως ἢ ἀναίσθητος νὰ ἴδῃ,
νενεκρωμένος ἄνθρωπος νὰ ἴδῇ, νὰ ἀλεντραλίσῃ
f.15r ἐ/κείνην τὴν παράξενον, νὰ μὴν μετασαλεύσῃ

486 ἀρισφνισμὸν P // 490 ἔγραψαν P // 499 στρικλίνου P // 500 fort. ante 499 collocandus // 503 δειλοσκοποῦντα) δαὶ ἐδηλοιοσκοποῦντα P // 505 προτιμοῦτα P //

πλοῦτον καὶ δόξαν καὶ ζωὴν καὶ αὐθεντιὰ καὶ κάστρη;/

****

f.15v τίς νὰ περάσῃ καὶ νὰ ἴδῃ καὶ τίς ν' ἀνεντραλίσῃ
τὸ χρυσιοασπροέλαμπρον τὸ πρόσωπον τῆς κόρης,
τὸ ἦθος τὸ ἀσύγκριτον, τὸ φλογερὸν τοῦ πόθου;
δυὸ ἔρωτες ἐκάθουντα στοὺς νώμους της ἀπάνω
μὲ διμισκιὰ δοξάρια, μὲ τὰς φρικτὰς σαγίττας.
καὶ εἴ τις στραφῇ τὸ βλέμμαν του νὰ ἴδῃ πρὸς τὴν κό-
ρην,
εὐθὺς καρδιοσφάζεται, βελοδιχοτομεῖται,
καὶ τὴν ψυχὴν ἁρπάζουν την, καὶ τὴν ζωὴν ἀφήνουν.
γίνεται μέγας πόλεμος, καταλυμὸς εἰς αὔτους,
καὶ φθόνος, ἀνακάτωσις ἀλλήλως στὰ φουσσᾶτα.
βλέπου, στοχάζουνται, θεωροῦν, μέλλει κακὸ νὰ γένῃ
f.16r καταλυσμὸς καὶ ἀφανισμὸς / εἰς τῶν Ἑλλήνων γένος.
σεμπαίνουσιν φιλόσοφοι καὶ φιλοαγαλματαῖοι,
καὶ φιλοαστρονομισταί, μεγάλοι διδασκάλοι,
τοὺς βασιλεῖς παρακαλοῦν, καὶ τοὺς ρηγάδες λέγουν,
καὶ συντυχαίνουν ἅπαντες καὶ στεργοαφιρώνουν,
καὶ οἱ σοφοὶ ἐσύντυχαν καὶ ἔστερξαν παραυτίκα.

****

καὶ ὅρκον μέγαν δυνατὸν ἐποίησαν ἀλλήλοις,
νὰ θέσουν κλήρους οἱ βασιλεῖς καὶ κλήρους οἱ ρηγάδες.
καὶ εἴ τις ἕν' τοῦ ριζικοῦ, ἐκεῖνος νὰ τὴν πάρῃ,
νὰ λείψουν οἱ καταλυμοί, πόλεμος καὶ ἡ μάχη.
τάχα καὶ ὁ πατὴρ αὐτῆς μικρὸν συγκαταβαίνει.
βάνου τοὺς κλήρους καὶ νικᾷ ὁ βασιλεὺς Ἑλένης,
εἰς τὰ φουσσᾶτα πενιχρὸς καὶ χαμηλὸς εἰς γένος,
βάνει τοὺς κλήρους καὶ νικᾷ νὰ πάρῃ τὴν Ἑλένην,

post 511 vac. 29 linn. // 521 στᾶ) τὰ P // 528 ἐσύντυχαν οἱ σοφοὶ P // post 528 vac. 2 linn. //

καὶ τρεῖς φορὰς ἐθέκασι, καὶ τρεῖς φορὰς ἐξέβη
εἰς ἕνα μικρὸν ρηγὸς υἱὸν οὐχὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους,
μικρὸν αὐθέντη πενιχρόν, ἀλλὰ πολὺν τὸν πλοῦτον /
f.16v συντάσσουνται οἱ ἄρχοντες μικροί τε καὶ μεγάλοι,
οἱ βασιλεῖς οἱ θαυμαστοὶ ρηγάδες καὶ αὐθέντες.
τῆς στερεᾶς οἱ βασιλεῖς καὶ τῆς θαλάσσου αὐθέντες..
ὅρκον φρικτὸν καὶ θαυμαστόν, ὅρκον ἀφιρωμένον,
εἴ τις ἀντιλογήσεται, νὰ ἔναι τοῦ θανάτου,
ἐπέγραψαν οἱ βασιλεῖς, ἐπέγραψαν οἱ αὐθέντες.
ὅρκον δεσμώνου, πολεμοῦν καὶ στεργοαφιρώνουν,
ἂν ἕν' ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς κανεὶς ἐκ τοὺς ρηγάδες
καὶ δυνηθῇ νὰ ἀντειπῇ τὸ κατὰ τῆς Ἑλένης,
νὰ συναχθοῦν οἱ ἅπαντες νὰ εἶναι κατ' ἐκεῖνον,
νὰ τὸν χαλάσουν παντελῶς, καὶ νὰ τὸν ἀφανίσουν.

****

δένει τὰ χέρια του σφικτά, τοὺς ὅλους ἐπροσκύνα,
καὶ παιδευμένα, φρόνιμα τοὺς βασιλεῖς ἐλάλει·
αὐθέντες ὅλοι, βασιλεῖς, ρηγάδες καὶ τοπάρχαι,
καὶ ἰσχυροὶ καὶ θαυμαστοὶ ἄρχοντες οἱ μεγάλοι
τῆς στερεᾶς, τῆς θάλασσας, τοῦ κόσμου ἀφιρωμένοι,
f.17r ἐτούτην τὴν πανεξαίρετον / πρέπει νὰ τὴν ἐπάρῃ
αὐθέντης μέγας δυνατός, νὰ τὴν ἐξεγκουρσεύσῃ.
ἂν φωρεθῇ κανεὶς αὐτήν, κρυφὰ νὰ τὴν ἐπάρῃ,
νὰ εὕρῃ μεγάλην δύναμι καὶ παρρησιὰ καὶ δόξα.
ἃ λάχῃ μὴ τὸ δυνηθῇ μηχάνημα νὰ ποίσῃ,
ἢ φανερὰ ἢ ἔγκρυφα κανεὶς αὐτὴν μὴ πάρῃ.
ἐγὼ γὰρ εἶμαι ἀδύνατος ἐκ τοὺς αὐθέντας ὅλους,
ἀπὸ τοὺς ὅλους βασιλεῖς καὶ ἀπὸ τοὺς ρηγάδες.
νὰ σηκωθῇ κανεὶς τρανὸς ἢ βασιλεὺς ἢ ρῆγας,
καὶ φανερὰ δυναστικὰ αὐτὴν νὰ μὲ τὴν πάρῃ,

539 πολῦ P // 548 τὸ) ὁ P // 550 τὸν[1]) τοῦ P // post 550 vac. 2 linn. // 551 ἐπροκήνα P // 557 ἐξεγκουσεύσην P //

νὰ ἔχω ἐντροπὴ καὶ ὄνειδος ἀπὸ ὅλους τοὺς αὐθέντες.
δόξαν γυρεύω καὶ τιμὴν κ' ἐγὼ νὰ λάβω αἰσχύνη.
ὁ λογισμός μου ἐπιθυμεῖ καὶ θέλει καὶ ἀγαπᾷ το,
τὰ ὕστερα συβάματα φοβοῦμαι, δειλιάζω.
συντάσσουνται οἱ βασιλεῖς, ρηγάδες καὶ αὐθέντες,
καὶ γράφου ὁρκωμόσια εἴ τις αὐτὸ νὰ πράξη,
νὰ εἶναι ὅλοι κατ' αὐτοῦ καὶ νὰ τὸν ἀφανίσουν.
τί τὰ πολλὰ πολυλογῶ; μακρύνω καὶ τὸν λόγον.
f.17v καὶ προσκυνεῖ καὶ παίρνει / την 'Ελένην Μενελάου.
ἐστάθησαν οἱ πόλεμοι, ἤργησαν τὰ φουσσᾶτα,
ὑπᾶσιν εἰς τοὺς τόπους τους, ὑπᾶν εἰς τὰ δικά τους.
καὶ εὐθυμεῖ καὶ χαίρεται αὐτὸς μετὰ 'Ελένης,
ἔχουν ἀλλήλως σκιρτησμοὺς καὶ γλυκασμοὺς μεγάλους.
τί τὸ λοιπὸν ἐγίνετο τύχης τῆς εἱμαρμένης;
ἄς ἔλθω εἰς ἀφήγησι τοῦ πρώτου μας τοῦ λόγου,
ἄς ἔλθωμεν εἰς ἀφήγησιν τοῦ ἀφανιστῆ τοῦ Πάρι,
τοῦ ἀφανιστῆ καὶ χαλαστῆ ἁπάσης τῆς Τρωάδος.

****

ὁ Πάρις γὰρ ἐγλύτωσεν, ἐξῆλθε ἐκ θαλάσσης,
ὅσοι μὲ Πάριν ἦτασιν κανεὶς οὐκ ἐγλυτώνει,
οὔτε τρανὸς οὔτε μικρός, μόνον αὐτὸς καὶ μόνος,
ὥσπερ καὶ προεγράψαμεν τὰ ἔμπροσθεν τοῦ λόγου.
τρεῖς μῆνας ἐκατοίκησεν σ' αὐτὸ τὸ μοναστήριν,
δυστυχημένα ἄτυχα τὰ οὐκ ἦτον μαθημένος.
ποσῶς οὐκ ἐφανέρωσε τίνος καὶ πόθεν ἔναι,
ἀλλ' ὥσπερ εἷς ἐκ τοὺς μικροὺς οὕτως εὐτὸς ἐπέρνα,
μανθάνει τὴν ὑπόθεσιν τῆς αὐθεντιᾶς τὴν πρᾶξιν,
f.18r πῶς ἔναι εἰς τὸ νη/σὶν αὐτὸν αὐθέντης κι ἡ 'Ελένη.
γυρεύει ἀγούρους ἐκλεκτοὺς καὶ ἄνδρας τῶν ἁρμάτων,
καὶ τάξες καὶ παραταγὲς νὰ ποίσῃ ὑπὸ δικοῦ του.
ἐπαίρνει λόγον καὶ βουλὴν μετὰ τοὺς καλογέρους,

567 καῖ) καῖ καῖ P // 571 εἴ) εἰς P // 574 τὴν τὴν P
// post 582 vac. 1 lin. // 590 ἐπέρναν P //

νὰ πᾷ καὶ αὐτὸς νὰ δουλωθῇ μὲ ταῦτον τὸν αὐθέντη,
αὐθέντη τὸν Μενέλαον, αὐθέντη τ' ὁμευνήτη,
τὸν ἄνδρα καὶ τὸν ἀρχηγόν, τὸν ἄνδρα τῆς 'Ελένης.
ὁ Πάρις γὰρ νὰ δουλωθῇ καὶ δουλευτὴς νὰ γένῃ.
καὶ δυὸ ἡμέρας περπατεῖ ὁ δυστυχὴς ὁ Πάρις,
ηὗρεν τὸ κάστρον, ἔμπηκεν ὁποῦτον ἡ 'Ελένη,
καὶ τριγυρίζει, βλέπει το, τὸ κάστρον καὶ τους πύρ-
γους.
ἀνέθαλεν ὀλιγοστόν, τάχα μικρὸν ἐχάρη,
φορεῖ τζιμπούνιον βελουτόν, χρυσοεξομπλισμένον,
μὲ τὰ βραχιόλια τὰ χρυσά, μὲ τὸ μαργαριτάριν
ἀπάνω εἰς τὸ τζιμπούνιον ὠσὰν ἀπανωφόριν,
φορεῖ ρασιτικὸν κάμπαν, ἦτον τῶν καλογέρων,
ὁποὺ τὸν ἐχαρίσασιν ἐκεῖ στὸ μοναστήριν.
τινὲς ὁποὺ τὸν ἔβλεπαν τὸν Πάρι μὲ τὸ ράσον,
ἐνόμιζον καλόγερος μετὰ τῆς φορεσίας,
f.18v ἐκ τοὺς πτωχοὺς / ἐφαίνετον μικρὸς δυστυχισμένος.
ὅλην τὴν ἡμέραν περπατεῖ, τὸ κάστρον τριγυρίζει,
στοῦ παλατίου τὴν αὐλὴν ἐσέμπηκεν νὰ βλέπῃ,
ηὗρεν ἐκεῖ παραταγήν, ηὗρεν ἐκεῖ παιγνίδιν.
τὸ ράσον ρίπτει παρεκτός, μὲ τὸ τζιμπούνι στέκει,
καὶ τὰ λαμπρὰ τῆς φύσεως νικᾶν τὴν δυστυχία.
πολλὰ θαυμάσματα ἔποικεν ὁ Πάρις εἰς ἐκείνους,
ἀνδραγαθιές, ἐλευθεριές, τὰς ἦτον μαθημένος.
θωροῦν πιδεξιότητα καὶ παίδευσιν καὶ κάλλος
καὶ προκοπὲς ἀρίφνητες τὰς ἔδειξεν, τὰς εἶχεν.
βλέπουν τὸ κάλλος τὸ λαμπρὸν, τῆς ἡλικιᾶς τὴν πλά-
σιν,
τὰ ἔμορφα, τὰ εὐγενικά, τὴν φρόνησιν τοῦ Πάρι.
ἀλλήλως γὰρ οἱ ἄρχοντες μαζὶν μὲ τὸν αὐθέντη
λαλοῦν καὶ συντυχαίνουσιν, τὸν Πάριν ἐπαινοῦσιν·
τοῦτος ὁ νέος φαίνεται νὰ ἔναι ἀπὸ μεγάλους,
γένους ἐνδόξου θαυμαστοῦ ὡς δείχνει καὶ ὡς ἁρμόζει.

597 τ' ὁμευνήτη) τὸν μενεύτι P // 616 νικᾶ P //

ρωτοῦσιν καὶ ἀδέχουνται τίνος καὶ πόθεν ἔναι,
καὶ χώρας ποίας ποταπῆς καὶ γενεᾶς ὑπάρχει.
ὁ Πάρις ὁ φρονιμώτατος αὐτοὺς ἀπηλογήθη·
f.19r ἄνθρωπος εἶμαι ἐκ τοὺς πρωχούς, τὸν κόσμον τριγυρί-
ζω,
ἐξῆλθα ἐκ τοῦ τόπου μου καὶ ἐκ τὰ γονικά μου,
τὸ ριζικὸν τῆς τύχης μου θέλω νὰ δοκιμάσω,
νὰ δῶ τοῦ κόσμου τὰ πικρά, νὰ δῶ τὴν εἱμαρμένην,
νὰ δῶ τὸ μέλλον εἰς ἐμὲν καὶ τὸ συμβὰν τοῦ χρόνου
γυρεύω αὐθέντη φυσικόν, γυρεύω βασιλέαν,
νὰ στέκομαι, νὰ δουλωθῶ, τοὺς ὁρισμοὺς πληρώνω.

****

ὁρίζει αὐθέντης παρευθύς, ἀλλάγια τὸν ἐφέραν,
ροῦχα χρυσὰ χρυσαφωτὰ καὶ χρυσωτὰ βαμμένα,
καὶ ἕναν ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας ἐποίησεν τὸν Πάρι,
εἰς τὸ παλάτιν ἀρχηγὸς καὶ πρῶτος τῶν ἀλόγων.
τιμοῦν τον καὶ ἀγαποῦσι τον μικροί τε καὶ μεγάλοι,
καὶ μέγας πρωτοστράτορας ἦτον εἰς τὸ παλάτιν.
εἶχεν καὶ γνῶσιν φυσικὴν καὶ παίδευσι καὶ ἀνδρεία,
ὅλοι τὸν προσηκώνουνται οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου,
f.19v ὅλοι δωρηφοροῦσιν τον ὡς πρῶτον τιμημένον./
ἐθέλησαν οἱ ἄρχοντες καὶ πάντες οἱ ἀγοῦροι
νὰ παίξουσιν τὰς κονταρεὰς καὶ νὰ χαροῦν ἀλλήλως,
δίχως τὰ ξιφηκόντάρα, μόνον τὰς ἄστες λέγω.
παίζουν καὶ εὐθυμήσασιν, ἐχάρησαν μεγάλως.
κανεὶς οὐκ ἐδυνήθηκὲν τὸν Πάρι νὰ κερδίσῃ.
ἠγάπησέ τον ἐκ ψυχῆς αὐθέντης κι ἡ Ἑλένη,
ἀπὸ τὸν πόθον τὸν πολύν, ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸν Πάριν,
τοῦ παλατίου κεφαλὴν ἔποικαν τον νὰ ἔναι.
εἶχεν ἡ κόρη σύνηθον ἀπάνω εἰς τραπέζιν
μετὰ πληρῶσαι τρυφισμὸν νὰ παίξῃ τὸ παιγνίδιν.

post 636 vac. 2 linn. // 646 θέλησαν P //

+εὐδόμην+ τὸ χαλκόκορδο τὸ μουσικὸν ἐκεῖνο.
ἔπαιζεν μὲ τὰς χεῖρας της ἡ κόρη ἡ Ἑλένη.
καὶ ποιὰ ψυχὴ ἀναίσθητος, νὰ ἤκουεν ἐτότε,
νεκρὴ ἂν ἦτον παρευθὺς ἤθελεν μεταπνεύσειν,
καὶ ν' ἀνασάνῃ, νὰ σταθῇ καὶ εἰς αἴσθησιν νὰ ἔλθῃ.

****

ἡ κόρη ἡ πανεξαίρετος ἡ Ἑλένη Μενελάου
εἰσέμπην εἰς τρῶσιν ἔρωτος, ἀγάπην εἰς τὸν Πάριν,
κρυφὰ σιγὰ ἀνόητα κανεὶς μὴν τὸ νοήσῃ,
εἶχεν καὶ ὁ Πάρις εἰς αὐτὴν πόνους ἀπὸ καρδίας,
f.20r τὸ φυ/σικὸν τὸ φρόνιμον οὐκ ἐφανέρωνέ το.
ἀλλοιώνουν κρυφοσφάγματα κ' οἱ δύο των ἀντάμα,
πόνους καὶ δάκρυα, στεναγμοὺς ὁ Πάρις κ' ἡ Ἑλένη.
ἐν μιᾷ γοῦν τῶν ἡμηρῶν ὁ Πάρις καὶ ἡ κόρη
ἐρωτοποθουοφθαλμοῦ ἐγεύσασιν ἀλλήλως,
ἐξήνθησεν ὁ πόθος των, ἐπταπλασμὸν ἀνέβη,
καὶ ἀφότου ἐπεγεύθηκεν, ὁρίζει ἡ Ἑλένη,
νὰ φέρουν τὸ χαλκόκορδον τὸ συνήθως νὰ παίξῃ.
παίζει πολλὰ παράξενα σὰν ἦτον μαθημένη.
ἔσφαλε τίποτε μικρόν, τὸ ἐγροίκησεν ὁ Πάρις,
πάτημα τοῦ παιγνίματος τὴν ἔλαθεν, τὴν κόρην,
ὁ Πάρις ἐπεκότισε τολμήσας ἀναφέρει·

****

ὦ λαμπροτέρα εὐγενικὴ κυρά μου ἡ ἐδική μου,
ἤξευρε, κάτι σ' ἔλαθε μικρὸν πατηματίτζιν.
καὶ γλυκερὰ καὶ ἔμνοστα τὸν Πάρι συντυχαίνει·
ἠξεύρεις καὶ κατέχεις το, ἐτοῦτο τὸ παιγνίδι,
ἅπλωσε, πιάσε, παῖξε το, ν' ἀκούσωμεν νὰ ἰδοῦμεν.

656 +εὐδόμην+) εὐδόμητο vel lyra heptachorda ? // post 660 vac. 1 lin. // 661 ἡ[1] addidimus // 666 ἀλειονων P // post 676 vac. 1 lin. // 677 ὦ addidimus //

γονατιστὰ δουλωτικὰ ὁ Πάρις ἐπροσκύνα,
ὁ Πάρις ἐπροσκύνησεν καὶ τὸ παιγνίδιν παίζει/
f.20v παράξενα καὶ εὔμορφα ἀλλότριον παιγνίδιν,
καὶ διπλοτριπλοέρωτας ἐσέβη στὴν ψυχήν της
καὶ κόπτει καὶ διχοτομεῖ τοῦ καθενὸς καρδίαν.
τίς δύναται ἀπὸ τοὺς δυὸ καὶ τίς νὰ ἀνεντραλίσῃ
καὶ ποιὸς τὸ πρῶτον νὰ τὸ πῇ καὶ νὰ τὸ ξεχειλίσῃ
νὰ φανερώσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔρωτος τὴν τρῶσιν.
κόψω, κοντεύσω, τὸ λαλῶ, τὸ γράφω, τὸ ἀφηγοῦμαι,
καὶ συντομεύσω ἀφήγησιν, πολλὰ τὴν παρασύρνω.
ἡ κόρη ἀρχὴν ἐποίησεν, ἡ κόρη ἀρχὴν ἐποῖκεν,
τὴν τρῶσιν γὰρ τοῦ ἔρωτος τὸν Πάριν μυστιολέγει,
λέγει καὶ αὐτὸς ἀπόκοτα τὴν ἐδικήν του τρῶσιν
καταθαρροῦν ἀλλήλως των, καὶ μυστηρολογοῦσιν.
πῶς νὰ 'βρουν τόπον ἴδιον, πῶς νὰ 'βρουν μοναξία
καὶ νὰ πληρώσουν γλυκασμὸν ἀλλήλως τοῦ ἐρώτου;

****

ἐθέλησεν ὁ θαυμαστὸς αὐθέντης τῆς 'Ελένης
νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν χώραν του, νὰ πάγῃ εἰς ἄλλον τόπον
καστέλλι περιπόθητον τὸ εἶχε, τὸ ἠγάπα,
καὶ σὰν ἔναι καὶ συνήθεια εἰς ὅλους τοὺς αὐθεντάδες
f.21r τὰ κάστρη τους νὰ βλέ/πουσιν προμήθεια νὰ δίδουν.
καὶ κάτεργον ἁρμάτωσε νὰ σέβῃ νὰ παγαίνῃ.
τὸν Πάριν ἐπεφάσισεν, αὐθέντη τὸν ἐποῖκεν
νὰ προμηθεύεται καλῶς τὴν σύστασιν τοῦ τόπου,
καὶ νὰ κρατῇ τὸ δίκαιον, κανεὶς μὴ ἀδικῆται.
αὐτὸς μισσεύγει παρευθὺς στὰ κάστρα του νὰ πάγῃ.
ηὗρεν καιρὸν καλούτζικον ὁ Πάρις τὸν ἐζήτα,
τὸ ἐζήτα εἰς τὸν οὐρανὸν τὸ ἐστρίγγιζε στὰ νέφη,
καὶ τὸ ἐστέναζεν πικρὰ στὸ φέγγος στὸ φεγγάρι.
ἐποικεν, ἐκατέστησεν μετὰ 'Ελένης πόθον,

685 καῖ addidimus // 695 μυστηρογοῦσιν P // 698 θέλησεν P // 701 σηνηθείαν P //

ἔποικεν, ἐπεπλήρωσε τὰ τοῦ φρικτοῦ τοῦ Ἔρου.
ὁ Πάρις δὲ καθ' ἑαυτοῦ τὴν κόρην οὕτως λέγει·
ἐσέμπηκα εἰς παράδεισον, ἐστέκομουν ἀπέσω,
ὥσπερ νὰ ἤμουν σκοτεινὸς νὰ μὴν ἐβλέπω κόσμον,
νὰ περπατῶ δίχως τὸ φῶς καὶ τωρινὰ νὰ βλέψω,
τὸν κόσμον οὐκ ἐγίνωσκα καὶ τώρα τὸν ἐβλέπω,
φαίνει με περιπέτομαι καὶ εἰς ἀέρα τρέχω,
φαίνει με ἐμονάρχησα εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον.
f.21v τετραμηναῖον ἐχαί/ρετο μαζίτζα μὲ τὴν κόρην,
τὸν γλυκασμὸν τῆς ἡδονῆς, τὸ κάλλος καὶ τὸ φέγγος.
ἔγκυος γὰρ ἐγένετον ἡ κόρη μὲ τὸν Πάριν,
ὁ Πάρις τὴν ἐγγάστρωσε τὴν 'Ελένην Μενελάου,
πληροφοροῦν τὸ γκάστριν της ὁ Πάρις τῆς 'Ελένης
καὶ κατὰ πρῶτον ἐχαίρουντα τὰ ἐνήδωνά τους κάλλη,
ὑστερολογισμομαχοῦν τὸ γκάστρι πῶς νὰ λάθῃ.
ἐξομολογεῖται ἀληθινὰ ὁ Πάρις τὴν 'Ελένην
τὸ ἀπὸ πόθεν γέγονεν, καὶ πῶς ἐξενιτεύθη,
καὶ διὰ τί ὑπόθεσιν ἔναι ἐξωρισμένος.
καὶ συμπονεῖ καὶ θλίβεται 'Ελένη Μενελάου,
δίδουν βουλὴν νὰ φύγουσιν οἱ δυὸ ἀπὸ τὸν τόπον,
μὴν τὸ νοήσῃ ὁ ἄνδρας της καὶ χάσῃ καὶ τὰ δύο.
ἄρχεται ὁ Πάρις καὶ λαλεῖ τὴν κόρην μὲ τὰ δάκρυα·
φῶς μου, ψυχή μου, ἀνασασμέ, παρηγοριὰ ἐδική μου
νἄχα πνιγῇ κ' ἐγὼ μαζὶν μετὰ τοὺς ἐδικούς μου,
παρὰ νὰ ζῶ στὸν ἔρωτα τὸν ἰδικόν σου, φῶς μου.
ἤξευρε, πάντων δέσποινα, δὲν ἔχομεν νὰ πᾶμε,/
f.22r καὶ βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, αὐθέντες καὶ ρηγάδες,
ὅλοι ἦσαν στὸ ὁρκωμόσιον, τὸ ποῦ νὰ πᾶμε οὐκ ἔχω.
πάλιν ἐγώ - ὁ πατέρας μου μετὰ τοιοῦτον τρόπον -
ἐξωρισμένος ἔβγηκα νὰ μὴ στραφῶ ἐξοπίσω,
ἐὰν συμβῇ τοῦ νὰ στραφῶ, συντόμως ν' ἀποθάνω,
ἀλλ' ὅμως πανεξαίρετη καὶ μοσχομυρισμένη,
φῶς τῆς ἡμέρας λαμπτικόν, οὐκ ἔχομεν νὰ πᾶμε.

724 ἐνκάστρωσαί P // 727 κάστρι P // 733 της Giannoulos add. // 744 πανεξαίρειτη P // 745 λαπτικὸν P //

μόνον εἰς τὸν πατέρα μου ἔσωθεν τῆς Τρωάδος,
κάλλιον νὰ ἀποθάνομε ἀπὸ τοὺς ἰδικοῦς μας,
παρ' ἀπὸ ξένους νὰ συμβῇ ἡμᾶς θανατωθῆναι,
κάλλιον ὁ πατέρας μας νὰ ὁρίσῃ νὰ μὲ κόψουν,
παροῦ στὰ ξένα χέρια νὰ τύχῃ ν' ἀποθάνω.
ἄρα ἂν σταθοῦν καὶ οὐκ ἐξέλθωσιν, τὸ γκάστριν ἀγροι-
κήσουν,
θέλουν χαθῆ οἱ δυὸ μαζὶ χωρὶς κανένα λόγον,
πάλιν ἐὰν μισσεύσουσιν, οὐκ ἔχουν ποῦ νὰ πᾶσιν
οὔτε εἰς νησὶν οὔτε στερεὰν οὐδ' εἰς κανέναν τόπον.
τὸ ποῦ νὰ πᾶν οὐκ ἔχουσιν, ὅλοι ἦταν εἰς τὸν ὅρκον.
f.22v πίπτει ὁ Πάρις τά/χατες σ' ἀσθένειαν μεγάλην,
καὶ ἁρματώνει κάτεργον νὰ πάγῃ εἰς τὴν Τρωάδα,
τάχα νὰ εὕρῃ ἰατρὸν νὰ λυτρωθῇ τοῦ πάθους.
ἐφόρεσεν ἡ θαυμαστὴ Ἑλένη Μενελάου
ἀνδρεῖα ροῦχα θαυμαστά, κανεὶς οὐκ ἐγροικᾷ το,
σεμπαίνουσιν εἰς τὸ κάτεργον καὶ ὑπᾶσιν εἰς τὴν
Τροίαν,
μετὰ τοῦ πλούτου τοῦ πολλοῦ τοῦ αὐθεντὸς ἐκείνου,
ἔσωσαν,ἐπεσώσασι αὐγὴ πρωὶ στὴν Τροίαν.

****

μανθάνει το ὁ βασιλεὺς τοῦ Πάρι ὁ πατέρας,
γίνεται ὄχλησις πολλὴ καὶ ταραχὴ καὶ ζάλη,
ἠκούστηκε κ' ἐμάθαν το ἅπασα Τροία χώρα,
θόρυβος μέγας καὶ φρικτὸς καὶ ὄχλησις μεγάλη.
βλέπει τον ὁ πατέρας του, κλαίει καὶ ἀναστενάζει,
βλέπει τὸν ἡ μητέρα του, θρηνογροθοκοπᾶται,
ξαίνει εἰς γῆν τοὺς πλοκαμούς, τοῦ τριχαριοῦ τριχά-
ριν,
ξαίνει καὶ καταξαίνει τα, καὶ εἰς τὴν γῆν τὰ θέτει.
πάλιν κινοῦνται τὰ γλυπτά, πάλιν στριγγοφωνάζουν,/

752 οἱ δυὸ addidimus // 756 σ' addidimus // post 763 vac. 2 linn. // 764 ανθάνει P // 767 ὄθλυσις P //

f.23r ἐξωφωνοῦν τὰ ἀγάλματα τὰ μέλλουν θέλουν γένῃ·
μὴ ἀποκτείνῃς, Πρίαμε, τὸν Πάρι τὸν υἱόν σου,
μέλλει τὰ μέλλουν νὰ γένουν, ὁ χρόνος βοηθεῖ τα.
καὶ μετὰ ταῦτα ἀκούεται στοὺς βασιλεῖς ἐκείνους
ρηγάδες δὲ καὶ ἄρχοντες καὶ αὐθέντας ἐπηρμένους
ποὺ εἶχαν τὸ ὁρκωμόσιον νὰ εἶναι κατ' ἀπάνω,
εἴ τις νὰ πάρῃ ἐπίβουλα Ἑλένην Μενελάου.
συνεκροτήθη πόλεμος εἰς Τροίαν μετ' Ἑλλήνων,
συνεκροτήθη πόλεμος ἐκ πάσης γῆς καὶ χώρας,
πόλεμος φοβερώτατος καὶ θαυμαστὸς καὶ μέγας,
ὅμοιος γὰρ οὐ γέγονεν εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
εἰς ἕνωσιν ἦσαν βασιλεῖς, ρηγάδες καὶ τοπάρχαι,
Αἴας ὁ πολεμόκλονος καὶ βριαρόχειρ γίγας
τῆς Ἀλαμάνιας ὁ κρατῶν δεσπόζων καὶ ρηγεύων,
ἐκ τῆς Ἰθήκας Ὀδυσσεύς, Τλεπόλεμος ἐκ Ρόδου
καὶ ἐν θαλάσσῃ καὶ ἐξ ξηρᾶς Ἕλληνες μὲ τὰ πλοῖα
ἀπὸ τὴν νῆσον τὴν ὁδὸν ἕως τὴν Κακοτροία,
γιοφύριν γὰρ ἐποίησαν μὲ κάτεργα καὶ πλοῖα /
f.23v καὶ ἐπερνοῦσαν ἄνωθεν ἀπὸ ξηρὰν εἰς ἄλλη.
ὁ θαυμαστὸς ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ μέγας τροπαιοῦχος,
ὁ δυνατὸς ὁ ἰσχυρὸς ὁ πολεμοκλονδράκος
καὶ καύχημα τὸν εἶχασιν οἱ Ἕλληνες ἐκεῖσε.
θέλω μικρὸν ν' ἀφηγηθῶ μεγάλου Ἀχιλλέως,
ὥσπερ ἄγαν φιλόσοφος Ὅμηρος διδασκάλων
ὁ ποιητὴς ὁ θαυμαστὸς τὰ τῶν Ἑλλήνων πάθη,
αὐτὸς βιβλίον ἱστόρησε μεγάλου Ἀχιλλέως
τὰς πράξεις καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ χαρίσματά του.
ὁ θαυμαστὸς ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ μέγας τροπαιοῦχος,
εἶχαν τον γὰρ οἱ Ἕλληνες τὸν Ἀχιλλέα Πελείδην
πρῶτον καὶ μέγαν ἄνθρωπον εἰς ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
ἀνδρειωμένον εὔτολμον, ἕτερος οὐκ ἐφάνη.
ἀπὸ τῆς χώρας ἔσωθεν τῆς Τροίας τῆς φανισμένης

784 εἰς ἕνωσιν ἦσαν cf. *Ach.*1763 ubi legendum εἰς ἕνωσιν ἦσαν pro ἐν ᾧ συνῆσαν // 785 πολαιμόκλος P // 786 ρηγεύων) ρισέβων P cf. *Ach.*1765 // 787 Ἰθήκας) σὺν θήκας P; cf. *Ach.*1766 // 788 ἑλήνης P // 797 τᾶ) τὸ P / πάθη) βάθη P //

ἦτον κοράσιον εὔμορφον πάνυ ὡραιοτέρα,
ἡ Βρισεΐδα ὀνόματι τοῦ Χρύσου ἡ θυγάτηρ.
εἶδεν αὐτὴν ὁ Ἀχιλλεύς, δυναστικὰ τὴν παίρνει
ἀπὸ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς ὅλων τῶν συγγενῶν της,
καὶ μέγαν πόθον ἔβαλεν εἰς αὐτὴν τὴν ὡραίαν,
f.24r ἡμέρα νύκτα κείτεται στὴν τέντα του ἀ/ποκάτου·
τὴν μάχην καὶ τὸν πόλεμον ἐξαπολεῖ καὶ ἀφήνει
τὰ κονταροκτυπήματα καὶ τὰς μονομαχίας,
ὅλα ἐπαρατίθει τα, μόνον στὴ Χρυσηΐδα
ὁ νοῦς του καὶ ἡ μέριμνα ἡ ἀγάπη του καὶ ὁ πόθος
ἀνασασμός του ὁ γλυκὺς ἔναι στὴ Χρυσηΐδα.
γίνεται ταῦτα θάνατος ἔσωθεν τῶν Ἑλλήνων
ἀπὸ θεοῦ θανατικὸν εἰς τὰ φουσσᾶτα μέσα.

πάλιν μαντεύονται νὰ δοῦν διὰ τὸ θανατικόν,
ὁποὺ ἐγίνη στοὺς Ἕλληνας.

θέτουν οἱ μάνται νὰ τὸ δοῦν τὰ τοῦ θανάτου ἐκείνου
πῶς ἦλθεν τὸ θανατικὸν εἰς τὸ φουσσᾶτον μέσα,
καὶ διὰ τί ὑπόθεσιν ὁ θάνατος ἐσέβη,
εἰς τὰ φουσσᾶτα δυνατά, πολλὰ τοὺς ἀφανίζει.
οἱ ἀστρονόμοι εὑρίσκουσι, λέγουν το καὶ οἱ μάντες,
νὰ δώσου τὸν πατέρα της τὴν κόρην Χρυσηΐδα,
ταῦτα νὰ παύσῃ ὁ θάνατος εἰς τῶν Ἑλλήνων γένος.
μετὰ τῆς συμβουλῆς ὁλονῶν οἱ βασιλεῖς καὶ αὐθέντες
τὴν Χρυσηΐδα παίρνουσιν, ἔδωκαν την τὸν Χρύσην.
λυπᾶται ὁ μέγας Ἀχιλλεὺς ἀμέτρητα μεγάλα,
ποσῶς οὐδὲν ἐθέλησεν ἵνα καβαλλικεύσῃ
f.24v ἵνα φο/ρέσῃ ἅρματα ἵνα μονομαχήσῃ,
ἀλλὰ τὴν μάχην ἔφηκεν, ἐξαπολεῖ τὰ πάντα,
κ' εἰς τὰ φουσσᾶτα περπατεῖ ὡς πενιχρὸς αὐθέντης.
λυποῦνται γὰρ οἱ βασιλεῖς οἱ συμπολεμισταί του,
τὸ πῶς ὁ μέγας Ἀχιλλεὺς οὐδὲν μονομαχίζει.
ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς πικριᾶς γυναίκεια ροῦχα βάνει

808 τῶν) τὸ P //

καὶ εἰς φουσσᾶτα περπατεῖ καὶ οὐδὲν τὸν ἐγνωρίζουν,
πλῆθος γυναῖκες ἦτασιν ἀπέσω εἰς τὰ φουσσᾶτα,
πάντων ρηγάδων, βασιλέων, αὐθέντων καὶ ἀρχόντων,
νὰ ἔναι διὰ δούλευσιν καὶ ἀνάπαυσιν ἐκεῖσε.
γυρεύουν τον οἱ βασιλεῖς νὰ δοῦν τὸν βασιλέα.
οὐκ ἠμποροῦν τὸ μάθουσιν οὔτε νὰ τὸν ἰδοῦσι.
οἱ μὲν λαλοῦν· ἐχάθηκεν, κ' οἱ ἕτεροι κρατοῦσιν,
διότι τὸν ἐπήρασιν τὴν κόρην Χρυσηΐδα,
αὐτὸς καὶ ἐπαραμέρισε, τάχα μικρὸν λυπεῖται.
καὶ εἷς ἐκ τοὺς φιλόσοφους τοὺς βασιλεῖς ἐλάλειε·
ἂν χρῄζετε μὲ ὁρισμὸν νὰ μάθετε διὰ κεῖνον,
ἐγὼ νὰ εὑρῶ ποῦ κάθεται καὶ ποῦ ἔναι ἀπλικεμένος.
παρακαλοῦν τον ἅπαντες, νὰ πάγῃ, νὰ γυρεύσῃ.

****

ἐπαίρνει ἀξιοτίμητα σπαθιὰ ἐγκοσμημένα,
f.25r γί/νεται ὡς πραματευτής, γυρίζει εἰς τὸ φουσσᾶτον
καὶ τὰ σπαθία πρατηρεῖ εἰς πάντας τοὺς ἐκεῖσε,
εἰς τέντα μιὰ παρέξωθεν εἰς ἄκραν τοῦ φουσσάτου
ἐκάθετον ὁ Ἀχιλλεὺς μὲ τὰ γυναίκεια ροῦχα,
ἦσαν καὶ ἄλλοι μετ'αὐτὸν ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.
στραφεῖν, ἰδεῖν ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν πράτην τῶν σπαθίων
μέσα στὲς τέντες κράζει τον μὲ τὰ γυναίκεια ροῦχα.
ἀπλώνει, πιάνει τὸ σπαθί, τάχατε ν' ἀγοράσῃ,
καὶ ἐκεῖνος ἐκ τὸ πιάσιμον πάραυτα ἐγνώρισέν τον.
οὐκ ἔναι γυναίκειον πιάσιμον - μὴ γένοιτο στὸν κόσ-
μον -
καταλαβάνει, γνώθει τον, οὐκ ἔναι αὐτὴ γυναῖκα,
τὰ σχήματα τὰ ἠθικὰ γνωρίζει παραυτίκα,
τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ φρικτοῦ, ἄλλος τινὰς οὐκ ἔναι.
ἐξέβη ὁ φιλόσοφος, στοὺς βασιλεῖς ὑπάγει,

841 τὸν βασιλέα) τὸν ἀχιλλέα add. P // 845 αὐτὸ P // 847 διαται κεῖνον P; corr.Giannoulos // post 849 vac. 1 lin. // 850 ἐγκομισμένα P // 855 ἄνδρας P // post 857 iterauit 855 P // 862 σχίσματα P //

λέγει, πληροφορᾶται τους διὰ τὸν 'Αχιλλέα.
καβαλλικεύου βασιλεῖς, ρηγάδες καὶ αὐθέντες
καὶ μερικοὶ ἐκ τοὺς ἄρχοντες ὑπᾶσιν εἰς τὴν τέντα,
ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθετον ὁ μέγας 'Αχιλλέας,
καὶ χαιρετοῦν τον φιλικὰ μετὰ τιμῆς καὶ δόξης·
f.25v ὦ 'Αχιλλέα θαυ/μαστὲ καὶ πρῶτε τῆς ἀνδρείας,
ρίξε τὴν λύπην τὴν κρατεῖς καὶ τὰ γυναίκεια ροῦχα,
διότι ἀφανίζου μας οἱ ἔσωθεν τῆς Τρῴας
ἀφοῦ τὴν μάχην ἔπαυσες, τὸν πόλεμον ἀφῆκες.
οἱ Τρώϊλοι ξεβαίνουσιν καὶ τὰ φουσσᾶτα φθείρουν
ἔναι ἐντροπὴ εἰς τὸ γένος μας, μᾶλλον ζημιὰ μεγάλη.
λαλοῦν καὶ κολακεύγουν τον, μᾶλλον παρηγοροῦν τον,
καὶ μέσα φέρνουν,σύρνουν τον, στὴν πρωτινήν του τέν-
τα.

ἐννέα χρόνους ἐπολέμιζαν οἱ "Ελληνες στὴν Τρῴαν,
ἐκεῖ ἐπερισυνάχθησαν ὅλης τῆς γῆς φουσσᾶτα,
ἐκεῖ ἐπεριμαζώχθησαν καὶ βασιλεῖς καὶ αὐθέντες,
καὶ ὄχλησις καὶ ταραχὴ καὶ πόλεμος καὶ μάχη,
καταλυμὸς καὶ ζαλισμὸς καὶ αἱματοχυσίαι.
ἆρα μου τίς νὰ δυνηθῇ καταλεπτὸν νὰ γράψῃ
ἐξαπορεῖ με ὁ λογισμός, αἱ χεῖρες καὶ ἡ γλῶσσα.
ἐξίσταμαι ν' ἀφηγηθῶ κατὰ τὴν Κακοτροίαν.
ἡμεῖς δὲ βίβλους ἔχομεν σοφῶν τε καὶ ρητόρων
ἀλλ' ὅμως γράφω παιδινὰ τινὰς τῶν νεωτέρων,
τάχα μικρὸν νὰ ἐγροικοῦ τὴν ἱστοριὰν τῆς Τρῴας.
ἦταν ἀπέξω οἱ "Ελληνες μὲ δύναμης μεγάλης
καὶ ἀπὸ μέσα οἱ Τρώϊλοι μονομαχοῦν ἀλλήλοις,
f.26r αὐξύνει ἡ / μάχη δυνατὰ καὶ γίνεται μεγάλη
αὐξύνουσιν οἱ πόλεμοι καὶ ἡ συμφορὰ πληθαίνει,
ὅσα παιγνίδια σύρνονται εἰς τὸν παρόντα κόσμον,
ἐκ τότε τὰ ἐδίδαξαν οἱ "Ελληνες στὴν Τροίαν,
εἰς τὰ πολλὰ τὰ γέγονεν εἰς τὸν μέρον ἐκεῖνον,
τὰ ἀρίφνητα, τὰ ἀμέτρητα οὐ δύνομαι νὰ γράφω.

---

877 τένται P // 891 bis scr. P // post 896 vac. 2 linn. //

****

δίδουν βουλὴν οἱ ἄρχοντες μετὰ τοὺς Τρωϊλίτας·
ἄς παύσωμεν τὸν πόλεμον ἄς χαλερώσῃ ἡ μάχη,
ἄς ξέβῃ ὁ Πάρις ἔξωθεν μαζὶ νὰ πολεμήσῃ
μὲ τῆς 'Ελήνης τὸν ἀνὴρ καὶ νὰ μονομαχήσουν,
εἴ τις νικήσῃ ἀπὸ τοὺς δυό, νὰ πάρῃ τὴν 'Ελένην,
νὰ λείψουσιν αἱ ταραχαὶ καὶ αἱ αἱματοχυσίαι.
συγκαταβαίνουσιν οἱ δυὸ τὸν πόλεμον νὰ ποίσου·
παραμερίζουν, ὕπασι παρέξω τὰ φουσσᾶτα.
ἡρμάτωσαν οἱ "Ελληνες τὸν ἄνδρα τῆς 'Ελένης,
ἡρμάτωσαν οἱ Τρώϊλοι τὸν Πάριν ἐκ τὸ κάστρον,
ἔξω τῆς πόρτας ἔβγηκεν, ζητᾷ νὰ πολεμήσῃ.
f.26v θέλει ἡ κόρη ν' ἀνεβῇ, / θέλει νὰ πᾷ στὸν πύργον
νὰ παρασκύψῃ καὶ νὰ ἰδῇ, τίς ἐκ τοὺς δυὸ κερδίσῃ.
ἀρχόντισσες εὐγενικὲς αὐτὴν ἀκολουθοῦσιν,
περνοῦν καὶ διαβαίνουσιν στὴν λόντζα καὶ εἰς τὴν
πόρταν,

ἐκεῖ ὁποῦ ἐκάθονταν οἱ ἄρχοντες τῆς Τρῴας.
τὸ νὰ τὴν δοῦσιν νὰ διαβῇ, σηκώνουνται ὀλόρθοι
ὅλοι ἐπροσηκώθησαν, ἅπαντες προσκυνοῦσιν,
στρέφουνται, βλέπουσιν τὸ φῶς τὴν 'Αφροδίτην τ' ἄσ-
τρον,

τὸ τοῦ ἡλιοῦ ἀπόκομμα, τοῦ οὐρανοῦ κομμάτι.
ἐξαποροῦν καὶ φρίττουσιν οἱ ἄρχοντες τῆς χώρας
καὶ ὡς ξυλολίθινοι ἄνθρωποι ἐστέκαν καὶ ἐβλέπαν
τὸ κάλλος τὸ οὐκ ἐφάνηκεν καὶ ἄνθρωπος οὐκ εἶδε.

****

καὶ λέγουσιν οἱ ἄρχοντες οἱ θαυμαστοὶ τῆς Τρῴας·

---

898 πόνλαιμον P // χαλεπώσει μάχη P // 900 νᾶ s.l. P // 904 ὕπασι) οἴπαιξι P // 918 ξουλονλοίθηνοι P // post 919 vac. 1 lin. //

****

καὶ ὁ μὲν Πάρις δεξιὰ τοῦ ᾿Αχιλλέως στέκει
ἀριστερὰ ὁ Δειήφοβος, τὸ δόλιον τὸ ζεῦγος,
ἠθέλησεν ὁ ᾿Αχιλλεὺς εὔσπλαγχνος χαιρετῆσαι
τὸν Πάριν καὶ Δειήφοβον ὡς γυναικαδελφούς του
f.28v ὁ ᾿Αχιλλεὺς ἐθάρρησεν στὸν ὅρκον τους / τὸν μέγαν
ἀνόλπιστα καὶ θαρρητά, οὐκ ἤξευρε τὸ πρᾶγμα.
δόλιον μαχαίριν δίστομον ἐξανασπᾷ ἐκ τῆς ζώνης,
τὸν ᾿Αχιλλέα ἐκ πλευροῦ σφαγέντα τὸν ἐμπήγει,
ὁ Πάρις καὶ Δειήφοβος τὸν ᾿Αχιλλέα ἐσφάξαν
τὸν ᾿Αχιλλέα τὸν θαυμαστόν, τὴν τῶν ῾Ελλήνων δόξαν.
μανθάνουν ταῦτα οἱ ῞Ελληνες ἀπέξω τοῦ φουσσάτου,
οἱ συμπολεμιστάδες του, οἱ βασιλεῖς καὶ αὐθέντες
κλαίουν, βρυχοῦνται ἄπειρα, καρδιοδιχοτομοῦνται.
ἕτερον χρόνον πολεμοῦν διὰ τὸν ᾿Αχιλλέαν,
καὶ πολεμοῦν καὶ μάχουνται πάλιν ἑπταπλασίως,
θέλουν νὰ ποίσου μηχανήν, θέλουν νὰ ποίσουν τέχνην
μετὰ χρυσίου καὶ ἀργυροῦ καὶ μετὰ χαλκωμάτου,
ἄλογον μέγαν ἔποικαν μετὰ μεγάλης δόξης.
αὐθέντες γὰρ καὶ βασιλεῖς καὶ αὐθέντες ἐπηρμένοι,
ρηγάδες πρῶτοι θαυμαστοὶ ἐσέβησαν ἀπέσω,
καὶ μέσα εἰς τὸ ἄλογον ἐσέμπησαν ἐντέχνης.
τὸ ἄλογον ἐστέσασιν ἀπέξω ἀπὸ τῆς πόρτας
καὶ μέσα εἰς τὸ ἄλογον κάθουνται τριακόσιοι,
ρηγάδες γὰρ καὶ βασιλεῖς καὶ αὐθεντῶν παιδία.
τὰ κάτεργα ἐμισσεύσασιν, τάχατε ὑπαγαίνουν
f.29r καὶ / τὰ φουσσᾶτα ὅμοιον σηκώνουνται, ὑπαγαίνουν,
τὰς τέντας, τὰς παραταγάς, τὴν συνοδιὰν ἐκείνη.

****

984 πλεροῦ P // 985 ᾿Αχιλέαν P // 1003 τὰς[2] addidimus //
post 1003 vac. 2 linn. //

χαίρουνται καὶ εὐφραίνουνται οἱ ἄρχοντες τῆς Τροίας,
ἀνοίγουν πόρτας πάρευθυς μὲ σκιρτησμοὺς μεγάλους,
καὶ βλέπουσιν τὸ ἄλογον, καὶ καμαρώνουσί το,
τοῖχον τῆς πόρτας καταλοῦν, τὸ ἄλογον ἐβάλαν
μέσον τοῦ κάστρου βάνουν το μὲ χαρμονὴν μεγάλην,
μὲ παρρησιὰν τὸ βάλασιν στὸ κάστρον τῆς Τρωάδος,
λέγουν, ἐλπίζουν καὶ θαρροῦν, ὑπᾶσιν τὰ φουσσᾶτα.
ἡ νύκτα ἐπαράλαβεν, τὸ μεσονύκτιον ἦλθεν,
οἱ πάντες εὐθυμήσασιν ἔσωθεν τῆς Τρωάδος
καὶ τοῦ ἀλόγου μηχανὴν κανεὶς οὐκ ἤξευρέ την,
ὅταν γὰρ ἐπαράλαβεν τὸ ἥμισον τῆς νύκτας,
ἀνοίγουσιν τὸ ἄλογον οἱ βασιλεῖς ἐκεῖνοι,
καὶ τῶν ρηγάδων τὰ παιδιὰ καὶ αὐθέντες ἐπηρμένοι,
ἐξῆλθαν ἐκ τὸ ἄλογον τριακόσιοι ἁρματωμένοι,
εἷς ἐξ αὐτοὺς ἐχώρησεν καὶ ἀνέβη εἰς τὸν πύργον,
καὶ λαμπυρίδες πολεμεῖ τὰ κάτεργα νἀλθοῦσιν./
f.29v ταῦτα ἐσυναθροίσθησαν τὰ κάτεργα, τὰ πλοῖα,
ἐτοῦτοι οἱ τριακόσιοι πιάνουσιν τοὺς οἴκους,
τῶν πρώτων καὶ τῶν δυνατῶν ἀρχόντων τῆς Τρωάδος,
βάνουν ἱστιὰν πυρκαϊὰν ἀπὸ τετραμερόθεν.
ἤνοίγασι τὰς θύρας τους νὰ δοῦν τὸ τί ἔναι ἐκεῖνο,
νὰ μάθουσιν τὴν ταραχὴν καὶ τὴν βοὴν ἐκείνην,
σκοτώναν, ἐθανάτωναν καὶ ἀπεκεφάλιζάν τους,
καὶ τὰ φουσσᾶτα ὥρμησαν ἐκ τὸ τειχιὸν τοῦ κάστρου
ἐκεῖ ὁποῦ ἐχαλάσασιν καὶ τὸ ἄλογον ἐβάλαν.
ἐσέμπηκαν οἱ ῞Ελληνες καὶ ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
τὸ κάστρον ἐπαράλαβαν τὴν δυστυχῆ τὴν Τροίαν.
ὁ ᾿Αχιλλεὺς ὁ θαυμαστὸς εἶχεν υἱὸν τοιοῦτον,
φρόνιμον ἐπιτήδειον, ἐλέγασίν τον Πύρρον·
ἀποζητᾷ ἐκ τοὺς ῞Ελληνας Πρίαμον βασιλέαν,
τὸν Πάρι καὶ τοὺς ἀδελφούς, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Πάρι,
καὶ γένος ἅπαν τὸ αὐτοῦ νὰ κόψῃ εἰς τὸν τάφον,
εἰς τοῦ ᾿Αχιλλέως τοῦ φρικτοῦ ὁ υἱός του να τοὺς
κόψῃ,

1012 εὐθῦς μήσασιν P // 1031 υἱὸν addidimus //

ἐπαίρνει τους μὲ ἄλυσον δεμένους ἐκ τραχήλου,
ἕως τοῦ τάφου σύρνει τους τοῦ ἀθλίου 'Αχιλλέως,
ἔσφαξαν, ἠφανίσασιν, ἐχάλασαν, ἐφθεῖραν,
μέχρι τῆς κούνης νήπια μικρά τε καὶ μεγάλα,
ἔκοψαν, ἐκατάλυσαν, ἠφάνισαν τελείως,
f.30r τοῦ αἵματος ὁ ποταμὸς ἦλθε / μέχρι θαλάσσης.
μέγα κακὸν ἐγίνετον στὸ κάστρον τῆς Τρωάδος,
ποσῶς οὐδὲν ἠκούστηκε εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
καταλυμὸς νὰ γένηται ἕτερος ὡς ἐκεῖνον.
νᾶδες νηπίων κεφαλὰς νᾶδες μεσοκαιρήτων
καὶ γέροντων καὶ γυναικῶν καὶ τίς νὰ μὴ λυπῆται;
ποιὰ φύσις λέγω αἰσθητικὴ νὰ ἔβλεπε τοιαῦτα
τὰ ξένα, τὰ παράδοξα, τὰ γέγονεν εἰς Τροίαν
νὰ μὴν ἐμετασάλευσεν ἀναίσθητος νὰ γένῃ.
ἔπεσαν εἰς τὰ χρήματα τὰ θαυμαστὰ τοῦ κάστρου,
τὸν πλοῦτον τὸν ἀρίφνητον ἐφθεῖραν, ἐχαλάσαν.
οὐ 'πηρετεῖ με ὁ λογισμός, ἡ γλῶσσα οὐ δύνεταί το,
νὰ γράφω καὶ ν' ἀφηγηθῶ τὸν χαλασμὸν τῆς Τροίας,
ἐὰν γυρεύσω ν' ἀφηγηθῶ καὶ νὰ τὰ λεπτογράψω·
ἔναι μεγάλη ἐξαίσια, τέλος ποτὲ οὐκ ἔχουν.
ὁ μέγας ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ σοφὸς 'Ελλήνων
"Ομηρος βίβλον ἔπλασεν τὰ τῆς Τρωάδος πάθη,
ἅπαντα γὰρ τὰ γέγονεν, ἀφανισμὸς τῆς Τρώας.
ἡμεῖς γάρ τι παραμικρὸν τὸ κατὰ τῆς δυνάμης
εἰς ἰδιῶτας παιδινὰ γράφω τὰ τῆς Τρωάδος,
ὅπως γνωρίζουν ἅπαντες τὰ πράγματα τοῦ κόσμου,
f.30v οὔτε τὰ κάλ/λη ὀφελοῦν οὔτε ὁ πλοῦτος μένει
οὔτε ἀνδρεία δύναται θάνατον πολεμῆσαι,
τὰ πάντα μάταια κενά, τὰ πάντα ζοφωμένα,
πλάνη μεγάλη θαυμαστὴ στὴν ἀνθρωπείαν φύσιν,
καὶ τὸ μυστήριον τὸ φρικτὸν κανεὶς οὐκ ἐνθυμᾶται,
ἀλλὰ τὰ μάταια καὶ κενὰ σπουδάζουν καὶ μοχθοῦσιν,
πλεονεξίαν καὶ ἁρπαγήν, φθόνον, ἀλαζονίαν.

1040 νήπιαν P // 1058 πάθην P // 1061 ἰδειότα P // 1063 πλοῦτος) πλοῦτος τος P //

ἀφοῦ γὰρ ἠφανίσασιν τὴν δυστυχὴν τὴν Τροίαν,
τὴν ἄτυχον πανάτυχον πάντως ἀπολεσμένην,
πνοὴν οὐδὲν ἀφήκασιν οὔτε μικρὸν οὐ μέγαν.
ἐμίσσευσαν οἱ βασιλεῖς μὲ ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
μισσεύουν καὶ τὰ κάτεργα μετὰ μεγάλου πλούτου.
νότος βιαῖος ἔσυρε πολλῶν ἡμερολόγων
οὐκ ἠμποροῦν τὰ κάτεργα νὰ ἐξέβουν νὰ παγαίνουν.
ἄκουε μυστήριον θαυμαστὸν ἀπόρρητον μεγάλον,
καὶ θαῦμα πανεξαίρετον μεγάλου 'Αχιλλέως,
πᾶς ἄνθρωπος εἰς λογισμὸν πλήττει ἐξεθαμβεῖται./

****

ὅταν ἀπέκτειναν εὐθὺς τὸν μέγαν 'Αχιλλέα,
οἱ "Ελληνες ἐζήτησαν τὸ σῶμα νὰ τὸ πάρου,
ζητοῦν το τάχα δωρεὰν μετὰ τιμῆς νὰ θάψουν.
χρυσοῦν κιβούριν ἔποικαν οἱ Τρῶϊλοι ἐκ τὸ κάστρον
τὸν 'Αχιλλέαν ἔβαλαν μετὰ τιμῆς μεγάλης.
ὁρίζει γὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ Πρίαμος τῆς Τροίας
ἄρχοντας πλούσιους καὶ πτωχοὺς μικρούς τε καὶ μεγάλους,
νὰ ἀκολουθήσουν λυπηρὰ τὸν μέγαν 'Αχιλλέα
ἔξω τῆς πόρτας νὰ τὸν πᾶν καὶ νὰ τὸν παραβγάλουν
μίλιον ἕν λυπητικὰ καὶ νὰ τὸν ἀποθέσουν,
νάλθοῦν οἱ ἔξω "Ελληνες, πάλι νὰ τὸν ἐπάρουν,
διπλῶς τὸ ἐπεπλήρωσαν κέλευσιν βασιλέως,
μέλανα σκῆπτρα ἐσήκωσαν καὶ παρεβγάλασίν τον,
ἠκολούθησε καὶ ὁ Πρίαμος μὲ ὅλους τοὺς υἱούς του,
μετὰ τιμῆς καὶ παρρησιᾶς καὶ δόξης τῆς μεγάλης.
ἔξω τοῦ κάστρου πᾶσιν τον μὲ πένθος ἄξιον θρῆνον,
ἐπέθηκαν καὶ ἀφῆκαν τον, ἐγύρισαν ὀπίσω.
f.31v πάλιν θρηνοῦν / οἱ "Ελληνες, ὑπᾶν εἰς τὸ κιβούριν,
κραυγὴν μεγάλην πολεμοῦν στὸν μέγαν 'Αχιλλέαν,

post 1079 vac. 3 linn. //

ὅλον τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ μελάνας ἐφορέσαν,
ἐκ βάθους θρήνους πολεμοῦν ἀπὸ καρδιᾶς δακρύουν,
βάνουν τον εἰς τὰ κάτεργα, πᾶν τον εἰς τὸ ξαμίλιν,
τάφον μεγάλον ἔκαμαν καὶ τοῦμπαν ἑτοιμάζουν
ἐπέθηκαν κ᾽ ἔθάψαν τον μετὰ τιμῆς καὶ δόξης.
ἐγύρισαν τὰ κάτεργα πάλιν εἰς τὴν Τρωάδα.
καὶ πάλι ἂς ἀρξώμεθα στὸν πρωτινό μας λόγον,
ὡσὰν ἐπῆραν οἱ Ἕλληνες τὴν δυστυχὴν τὴν Τρώαν.
ἔφθειραν, ἐχαλάσασιν, ἠφάνισαν εἰς τέλος.
ἐμίσσευσαν οἱ βασιλεῖς μὲ ὅλα τὰ φουσσᾶτα,
ἐμίσσευσαν τὰ κάτεργα καὶ βούλουνται νὰ πᾶσιν.
καὶ ἄκουσον θέαμα φρικτόν, ἀπόρρητον, μεγάλον,
ὥσπερ ἐπροεγράψαμε, ὁ νοῦς σου νὰ θαυμάσῃ.
ἐμίσσευσαν τὰ κάτεργα, βούλουνται νὰ παγαίνουν,
ἦλθε βιαῖος ἄνεμος νότος σκληριὰ μεγάλη,
ἐράξασιν τὰ κάτεργα στὴν τοῦμπαν τοῦ ᾿Αχιλλέως,
πολλὲς ἡμέρες ἔκαμαν ἀπὸ καιροῦ τοῦ νούτου. / f.32r

****

βλέπουν καθ᾽ ὕπνου ὄνειρον πολλοὶ ἐκ τῶν κατέργων
βλέπουν τὸν μέγαν ᾿Αχιλλέα, πρὸς τούτους προσκωλύει,
βλέπουν τον τάχα αἰσθητά, ἀλλήλως συντυχαίνουν,
καὶ λέγει τους ὁ ᾿Αχιλλεύς, ἄρχοντες τῶν κατέργων·
ἄρχοντες, ἀρχοντόπουλα, συντρόφοι, στρατιῶται
ἂν θέλετε εἰς τοὺς τόπους σας χαροποιῶς νὰ πᾶτε,
τὸν Πάρι καὶ τὸν Πρίαμον καὶ ὅλον του τὸ γένος
ἔκχεε το, τὸ αἷμα τους, στὸν ἐδικόν μου τάφο,
ἀπάνω εἰς τὸν τάφον μου αὐτοὺς νὰ κατακαύσουν.
ἔξυπνοι νὰ ἐξίστανται νὰ λογισμομαχοῦσιν,
ἐξύπνως νὰ θαυμάζονται οἱ ἄρχοντες ἐκεῖνοι.
ἀλλ᾽ ὅμως ἐπληρώσασιν τοῦ ὀνείρατος τὴν πρᾶξιν,
καθίζουν εἰς τὴν συμβουλὴν μικροί τε καὶ μεγάλοι

1099 μελάνας) μὲν λάνας P / ἐφόρεσα P // post 1115 vac. 1 lin. //

ὀμόφωνοῦν καὶ λέγουν το, αὐτοὺς νὰ κατακόψουν,
τὸν βασιλέα Πρίαμον μὲ ὅλους τοὺς υἱούς του,
καὶ μὲ τὰς θυγατέρας του ἀπάνω εἰς τὸν τάφον
τοῦ ᾿Αχιλλέως τοῦ φρικτοῦ τοῦ ἀδικοσφαγέντος.

****

δένουν τους ἐκ τὸν τράχηλον ὅλους μὲ ἀλυσίδι,
f.32v στὸν τάφον τοὺς ἐφέρασιν, τοῦμπαν / τοῦ ᾿Αχιλλέως,
τοῦ ᾿Αχιλλέως ὁ υἱὸς ἀτὸς τούτους ἀνεῖλε,
τὸ αἷμα τάχα ἐκδίκησε μεγάλου ᾿Αχιλλέως,
θρηνοβολοῦ, θρηνολογοῦν ἄξιον πένθος μέγα.
τοῦ πένθους τέλος ἔποικαν, τὰ κάτεργα μισσεύουν,
ἁρμόδιον ἦτον εἰς αὐτὸν τοῦ ᾿Αχιλλέως ἡ λύπη,
ἄξιον ἦτον ἅπαντες αὐτὸν νὰ συνθρηνήσουν,
νὰ κλάψῃ ὁ κόσμος εἰς αὐτὸν νὰ λυπηθοῦν οἱ πάντες.
ποῦναι ὁ πλοῦτος ᾿Αχιλλέως; καὶ ποῦ ἔναι ἡ ἀνδρεία;
ποῦ ἔναι τὸ κάλλος τὸ λαμπρόν; τὸ ἕτερον οὐκ ἦτον,
ποῦ ἔναι ἡ δόξα, ἡ τιμή; καὶ ποῦ ἔναι ἡ παρρησία;
ποῦ εἶναι τὰ ἀνδραγαθήματα, τὰ ἐφαίνουντα στὸν κόσμον;
ἡ ἐπιδεξιότητα ἡ θαυμαστὴ τὴν εἶχεν;
οὐκ ἐνετράφη ἕτερος ἀνατροφὴν τοιαύτην,
βασιλικήν, εὐγενικήν, μετὰ λαμπροφορίας,
ἀνοίξω σου τὸ πρόπυλον, ἀνοίξω σου τὸν τάφον,
νὰ ἀνεντραλίζω, νὰ ἰδῶ τὸ ἀσπρόλαμπρόν σου στῆθος,
νὰ ἰδῶ τὰς λαμπροχάριτας ἃς εἶχες στὸν παρόντα,
μὴ νὰ γνωρίσω ἐκ τὰ πολλὰ ἦτε μικρὸν ἢ μέγα,
κλαύσω θρηνήσω εἰς ἐσὲν ἐκ βάθους τῆς καρδίας
καὶ συντρομάξω αἴσθησιν καὶ νοῦν ἀμεταθέσω,
ἀπό/ρρητον καὶ ἐξαίρετον καὶ θαυμαστὸν καὶ μέγα
f.33r τὸν πάνφρικτον μυστήριον τὰ τοῦ φρικτοῦ θανάτου.
ἐδὲ μυστήριον πάνφρικτον, ἐδὲ μυστήριον ξένον

πατε
1129 νᾶ) νᾶ τοι P // 1131 θυγατέρας) θηρας P // post 1132 vac. 1 lin. // 1151 εἶχε P //

καὶ βάθος ἀνεξίκακον καὶ ἀποριὰ μεγάλη,
οὔτε σοφὸς οὔτε ἄσοφος οὐ δύναται ἐρευνῆσαι
νὰ παραστήσῃ ὀλίγον τὰ τοῦ φρικτοῦ θανάτου,
ἀφῶ ἐξαίφνης ἔρχεται ὡς λέων καὶ ὡς δράκων,
τὴν δόξαν οὐκ ἐντρέπεται, τὸ μεγαλεῖον οὐ βλέπει,
τὸν ὑψηλὸν περήφανον προτίμησιν δὲν δίδει,
ὅλους περισωρεύει τους στὸν σκοτεινὸν τὸν Ἅιδην,
ὅλους περιμαζώνει τους εἰς μαυρισμένον τόπον,
ὅλους καταχωνεύει τους εἰς ἀπεράντους τόπους.

1163 δὲν δίδει) δεδίδει P // post 1166 subscr. τέλος τῆς τρωάδος ἀμὴν ἀμὴν ἀμὴν P

I N D E X E S

INDEX OF NOTABLE WORDS AND FORMS

INDEX OF PROPER NAMES

MVSEVM TVSCVLANVM

Dansk Tidsskrift for Græske og Latinske Studier, udgivet af Foreningen Tusculum og Københavns universitets Institut for Klassisk Filologi.

Hver årgang omfatter 4 numre à 64 sider indeholdende artikler, anmeldelser, debatindlæg og en løbende bibliografi over danske bidrag til græske og latinske studier.

Årgangene 1967-73 (Nr. 1-19) .... Udsolgt
Årgang 1973/4 (Nr. 20-23) .... Kr. 40
Årgang 1974/5 (Nr. 24-27) .... Kr. 50

Danish Journal of Greek and Latin Studies, published jointly by the Tusculum Society and the Institute of Classical Studies at the University of Copenhagen.

4 issues of 64 pages each are published yearly, containing articles (with summaries in English, French, or German), reviews, and a current bibliography of Danish contributions to Greek and Latin Studies.

Vols. 1967-73 (Nos. 1-19) Out of print
Vol. 1973/4 (Nos. 20-23) D. kr. 40
Vol. 1974/5 (Nos. 24-27) D. kr. 50

OPUSCULA GRAECOLATINA

Tillæg til Museum Tusculanum. Priserne i parentes gælder for abonnenter på Museum Tusculanum.

Supplements to Museum Tusculanum. Prices in brackets are for subscribers to Museum Tusculanum.

Vol. 0 *G. Torresin* og *Ole Smith*: Bidrag til kritikken af den klassiske filologi. 32 s. 1975. Kr. 20 (Gratis / Free of charge).

Vol. 1 *Karsten Friis-Jensen*: Saxo og Vergil. En analyse af 1931-udgavens Vergilparalleller. Avec un résumé en francais. 104 s. 1975. Kr. 30 (Kr. 20).

Vol. 2 *Saxostudier* (Saxo-kollokvierne ved Københavns universitet). Red. *Ivan Boserup*. 200 s. 1975. Kr. 35 (Kr. 25).

Vol. 3 *Peter Allan Hansen*: A List og Greek Verse Inscriptions down to 400 B.C. An Analytical Survey. 53 p. 1975. Kr. 25 (Kr. 15).

Vol. 4 *Resus*. En euripidæisk tragedie. Indledning og oversættelse ved *Peter Oluf Brøndsted*. Under forberedelse / In preparation.

Vol. 5 *A Byzantine Iliad*. The Text of Par. Suppl. Gr. 926. Edited with Critical Apparatus, Introduction, and Indices by *Lars Nørgaard* and *Ole L. Smith*. 72 p. 1975. Kr. 25 (Kr. 15).

Abonnement og bestilling af enkelte bind:

Museum Tusculanum
Institut for klassisk Filologi
Københavns universitet
Fiolstræde 10
1171 København K

Postgirokonto 5 25 25 20

Subscriptions and orders for single issues should be sent to:

Museum Tusculanum
Institute of Classical Studies
University of Copenhagen
Fiolstraede 10
DK-1171 Copenhagen K
Denmark

Giro account 5 25 25 20